

VERSLAG VAN DE OPENBARE VERGADERING VAN DE GEMEENTE DORDRECHT - DORDTSE DINSDAG, D.D. 23 mei 2023

Vergaderzaal 1

2. Vragenhalfuur

Voorzitter: De heer Schalken-den Hartog

Raadsgriffier: Mevrouw Wepster

Verslag: NotuBiz

Aanwezig:

Dhr. Kleinpaste (Gewoon Dordt)

Dhr. Kwaak (VVD)

Mevr. Pichel (FvD)

Dhr. Uysal (GroenLinks)

Dhr. De Vries (VSP)

Portefeuillehouders: burgemeester A. Kolff, wethouder M. Merx,
wethouder R. van der Linden

De voorzitter: Beste mensen, welkom bij het vragenhalfuurtje van dinsdag 23 mei. Welkom mensen ook op de tribune, mensen die thuis meeluisteren. We hebben vandaag vijf vragen op vier onderwerpen. Zojuist heeft de burgemeester handtekeningen in ontvangst genomen en ik zie dat een aantal van de mensen ook hier vanavond binnen is als gast. Dus ik wil eigenlijk met de vragen beginnen over het onderwerp de opvanglocatie Marconiweg. Daar hebben we twee vragen, als eerste vragen van GroenLinks, mede namens de ChristenUnie, SGP, het CDA, Beter voor Dordt, de SP, PvdA en DENK over de opvanglocatie. En volgens mij is het de heer, ja, Uysal die de vraag kort kan toelichten.

De heer Uysal: Ja, dank voorzitter. Allereerst is het denk ik wel goed om te vermelden dat ik deze vraag stel namens GroenLinks, CDA, ChristenUnie/SGP, Beter voor Dordt, SP, Partij van de Arbeid en DENK Dordrecht. Dat gezegd hebbende wil ik mijn grote dank en complimenten uitspreken aan onze burgemeester, aan Hakima en haar team, aan de vrijwilligers van Dordt voor Oekraïne en alle mensen die hierbij achter de schermen, voor de schermen bij betrokken zijn geweest. Want Dordrecht heeft laten zien hoe je in tijden van crisis in onder zeer en zeer sobere omstandigheden toch kunt zorgen voor een goede sfeer. En in die mate zelfs dat een bewoner die ook nu op de tribune zit om medische redenen een betere plek, recht had op een betere plek, maar dat gewoon geweigerd heeft vanwege de goede sfeer en de vertrouwensband die daar is opgebouwd. En voorzitter, Marconiweg dient een schoolvoorbeeld te zijn voor heel Nederland. Voorzitter, wat wij hebben, wat daar tot stand is gekomen is uniek, is bijzonder en dat is heel erg kostbaar. En zojuist hebben de bewoners ook een petitie ondertekend en ze vragen alleen maar om een ding en dat is of ze bij elkaar kunnen blijven in combinatie met het team.

Een meerderheid van de raad ondersteunt deze oproep en hebben dus ook deze vraag gesteld en onze vraag aan de burgemeester is: wat vindt hij van deze situatie en kan de burgemeester ook gehoor geven aan deze oproep, zodat de mensen bij elkaar kunnen blijven in combinatie met het team van medewerkers en vrijwilligers? Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. En dan is er ook nog een vraag van Forum voor Democratie op hetzelfde onderwerp. Gaat uw gang, mevrouw Pichel.

Mevrouw Pichel: Dank u wel voorzitter. Nou, FvD heeft net als een aantal andere partijen de email ontvangen met daarin de oproep om, ja, namens de bewoners van de van de Marconiweg burgemeester te bevragen, een voornemen om Marconiweg te sluiten. Belangrijk te melden is: FvD is niet tegen de opvang van vluchtelingen of asielzoekers, FvD heeft alleen sterke kritiek op het landelijk immigratiebeleid. We gaan hier dus mensen onthechten omdat een instructie uit een ivoren toren komt en we gaan dus een inhumane situatie oplossen met een, nou, inhumane actie zoals we dat begrijpen vanuit de email. Dus de vraag is: klopt de verkregen informatie dat langeropenhouden van de Marconiweg echt niet tot de mogelijkheden behoort? En twee, hoe verhoudt de morele plicht tot de medemens zich tot de juridische uitvoeringsverplichting?

De voorzitter: Dank u wel voor de toelichting op de vragen. Mag ik de burgemeester het woord geven?

De heer Kolff: Ja, dank voorzitter. Nou, allereerst dank voor de vragen, voor het feit dat we de mededeling die ik heb gedaan van het sluiten, het voornemen tot sluiten van de crisishulpopvang kunnen verduidelijken. En ook dank aan de mensen die op de tribune zitten die hier de moed bij elkaar hebben verzameld om 157 handtekeningen zie ik uit mijn hoofd, 141 handtekeningen te verzamelen van de bewoners van de Marconiweg. En om het even toch in een iets breder plaatje of een iets bredere context te schetsen, we zitten natuurlijk met elkaar in een enorme uitdaging, laat ik het maar even zo noemen. Heel de wereld lijkt op drift. West-Europa vangt vele vluchtelingen op, diensten die dat moeten uitvoeren lopen over en vorige zomer hebben we gezien dat in Ter Apel de mensen in het gras moesten slapen. Dat was de reden dat de staatssecretaris toen aan de veiligheidsregio's heeft gevraagd: kunnen jullie allemaal, alle 25 veiligheidsregio's, 450 crisishulpopvangplekken creëren voor een aantal weken om Ter Apel even te ontlasten. Daar hebben we toen met elkaar ja tegen gezegd en dat leverde in totaal dus 11.250 plekken op in het land, waar ook in dit geval 157 plekken van in Dordrecht terechtkwamen op de locatie aan de Marconiweg. Moet u weten voor zover u dat niet weet, hiervoor was dat een nachtopvang, een winteropvang voor daklozen waar 22, 24 daklozen terecht konden. Het afgelopen jaar inmiddels hebben daar dus ruim 150 vluchtelingen hebben daar verbleven in een, laat ik het maar even onomfloerst zeggen, een omgebouwde loods, meer is het niet. Mensen slapen daar in twee of drie zalen, een deel van u is er ook geweest. Het is compleet niet geschikt om lang te verblijven en dat mensen daar een jaar hebben verbleven vind ik eigenlijk echt compleet inhumaan maar het was een crisishulpoplossing voor een crisishulpprobleem. Maar we zijn eigenlijk vanaf het begin af aan duidelijk geweest: dit eindigt ook.

En niet omdat we die mensen willen pesten, ook niet omdat we die mensen uit elkaar willen drijven, ook niet omdat we die mensen niet het beste gunnen, maar deze locatie is gewoon niet geschikt. Dat is een. Twee, ik vind ook dat je als overheid op enig moment je kan best nog met een argument een keer verlengen, dat hebben we ook drie keer gedaan, ik vind dat je op een gegeven moment ook wel een keer je woord moet houden als je tegen, ook tegen de omgeving zegt, hoe goed het ook gaat, dit eindigt op enig moment, dan moet je ook op een gegeven moment zeggen, nou, dat eindigt. Tegelijkertijd vind ik dat als je dat een jaar doet, dat is echt langer dan de beoogde paar weken die je het zou doen, dan ontstaat er natuurlijk ook en dat zie je in deze groep ook, ook een band tussen de mensen die die groep vormen. En ook de groep, tussen de groep en de mensen die die groep begeleiden. En daar gaat de vraag over van een aantal partijen die vragen hebben gesteld en het is niet voor het eerst dat we dat hoorden, via de vraag hebben we natuurlijk ook nauw contact met wat daar gebeurt. En ik voel me dus eerlijk gezegd ook wel verantwoordelijk om de mensen die uit die crisishulpverlening straks komen om die toch zo goed mogelijk te begeleiden, ondanks dat ik daar niet verantwoordelijk voor ben. Ik voel me er wel verantwoordelijk voor. De staatssecretaris is verantwoordelijk voor deze groep. Eigenlijk zouden ze via de Ter Apel route de procedure in moeten. En een deel van deze mensen kan misschien in Nederland blijven, maar een deel misschien ook niet, dat weten we nog niet, dat moet nog beoordeeld worden. Ik voel me er wel verantwoordelijk voor en daarom hebben we ook in regioverband gekeken: kunnen we niet een oplossing hiervoor vinden? Ik kan nog geen gemeentenaam noemen, maar in de nabije omgeving is er een zeer waarschijnlijke kans dat deze groep integraal kan worden geplaatst in een nieuwe hulpverleningslocatie. Dus dat is een, ik zeg het maar eventjes, een tandje beter dan de crisishulpverleningslocatie. En waarbij ook de begeleiding dus de mensen die deze groep de afgelopen tijd hebben begeleid voor een groot deel, niet helemaal, maar wel voor een groot deel ook meekan. En dat zorgt ook voor de, nou, warme overdracht van deze groep. Dus dat is nog niet een honderd procent zekerheid, maar wel een 99 procent zekerheid dat we de komende weken duidelijkheid krijgen over dat deze groep in zijn geheel kan worden overgeplaatst in de nabijheid van Dordrecht met ook een belangrijk deel van hun begeleiding. Dus dat op het antwoord op de vraag eigenlijk van de heer Uysal en of ik daartoe bereid ben, ja, daar ben ik toe bereid en dat is ook al in gang gezet. De vragen van Forum, voorzitter, die begrijp ik eigenlijk niet zo heel erg goed. Ook niet de duidingen die daarin zitten, we gaan mensen onthechten omdat er een instructie uit een ivoren toren komt. Ik ben benieuwd welke ivoren toren dat dan zou zijn. Maar of de informatie klopt dat het langer openhouden van de Marconiweg niet tot de mogelijkheden behoort, daarop is het antwoord ja, die informatie die klopt. En de tweede vraag begrijp ik gewoon eigenlijk niet. Dus misschien dat via de voorzitter mevrouw Pichel dat nog zou willen verduidelijken.

De voorzitter: Kan mevrouw Pichel nog een nadere toelichting geven?

Mevrouw Pichel: Ja, natuurlijk voorzitter. Nou, de vraag die hier inderdaad wordt gesteld en ik denk dat u het net ook al gewoon aangeeft, u zegt ik ben hier niet verantwoordelijk voor maar ik voel wel een verplichting.

En nou ja, ik moet ook zeggen dat ik ergens daarin ook al antwoord heb gekregen op deze vraag want u geeft ook gewoon duidelijk aan: we gaan ons uiterste best doen om deze groep wel in zijn totaliteit op te vangen en dat is het stukje van die morele plicht die we voelen. Er is natuurlijk anderzijds ook een juridische uitvoeringsverplichting en dan gaat het er eigenlijk nog niet eens zozeer om of dat ik of mijn partij dat antwoord voldoende vindt, maar dan gaat het er vooral om dat de mensen om wie het gaat het antwoord voldoende vinden. Maar wij voelden zelf wel het nut om hier wel een vraag over te stellen voor deze groep en dat heeft ermee te maken dat we toch kijken naar de wijze waarop opvang toch lastig wordt, aangezien dit gewoon zorgt voor situaties, als we ze niet kunnen opvangen moet je dat dan op deze manier doen, want het levert situaties op die totaal niet prettig is voor deze mensen en dat is, ja, dat is gewoon goed om naar te kijken.

De heer Kolff: Voorzitter, om even op het laatste in te gaan, ja, het alternatief is dat mensen weer in het gras liggen in Ter Apel en dat, dat zeg ik maar even heel hard, maar dat is het alternatief en dat wil volgens mij niemand. Dus daarom hebben we ook dat noodverband aangelegd. En in de tweede vraag schuilt zeg maar de aanname dat het gaat om een juridische uitvoeringsverplichting maar die is er niet. Ik heb als burgemeester, wij hebben als gemeente niet de verplichting om een crisisondopvang te openen, dat is een aanbod geweest dat we hebben gedaan op basis van het verzoek wat de staatssecretaris bij alle gemeenten heeft neergelegd. En daar hebben we dus een jaar lang aan voldaan, aan dat verzoek, maar we hadden ook kunnen zeggen: nou, dat doen we niet want we hebben daar goede redenen voor en we werken op andere manieren aan opvang of aan hulp in dit verhaal. Dus daar zit geen juridische uitvoeringsverplichting op. De staatssecretaris heeft ook niet besloten dat die crisisondopvang stopt, dat ben ik geweest. Maar dat heeft puur te maken met het enerzijds een betrouwbare overheid en anderzijds deze locatie is echt niet geschikt om langer te gebruiken. Daar vloeit dus wel uit voort de morele verantwoordelijkheid die ik voel om te zorgen dat deze groep uiteindelijk ook warm wordt overgedragen, het liefst bij elkaar blijft, goed ondersteund blijft worden en nog op de langere termijn want wij zijn natuurlijk bezig in Dordrecht met een azc, mochten ze dan nog steeds in zeg maar in handen van het COA zijn, in ons azc ook weer terecht zou kunnen. Dus dat zijn ook de deals die we proberen te maken met het COA om te zorgen dat die mensen in ieder geval niet van hot naar her worden gesleept want dat wil je niemand aandoen.

Mevrouw Pichel: Mag ik een korte geven, voorzitter?

De voorzitter: Een korte, ja.

Mevrouw Pichel: De eerste korte reactie is eigenlijk, de kritiek is niet op het lokale beleid, dat is dat zeker niet, want het kritiek is op het landelijk beleid. Wij snappen dat dit natuurlijk het gevolg is van wat er in Ter Apel is gebeurd. En ja, het andere heeft inderdaad te maken dat die verplichting waar we het over hadden, te maken heeft met dat de locatie niet zou voldoen. Dat is natuurlijk een reden waarom ze ook weg moeten, omdat dit niet voldoet voor de omstandigheden en dat dat natuurlijk de verplichting is om ze ergens anders te plaatsen.

De voorzitter: Oké, dank u wel. Ik zie de heer Uysal nog.

De heer Uysal: Ja. Ja, dank voorzitter. We weten natuurlijk al vanaf, van het begin af aan dat onze burgemeester hier nauw bij betrokken is geweest en ook de antwoorden van de burgemeester nu getuigt daarvan ook, dus dank daarvoor. Nog een klein puntje, zou de burgemeester de raad op de hoogte willen houden van het proces en de stand van zaken van, ja, hoe dat gaat aflopen met deze bewoners van de Marconiweg?

De voorzitter: Burgemeester.

De heer Kolff: Het antwoord is heel kort, ja.

De voorzitter: Dat is mooi. Ik denk voldoende over dit onderwerp. Dank voor de beantwoording en inderdaad we gaan naar de volgende en dat is weer een vraag van een hele andere orde, een vraag die te maken heeft met vuil in Crabbefhof van de VSP. En volgens mij gaat de heer De Vries de vraag kort toelichten.

De heer De Vries: Dank u wel voorzitter, dat klopt. Leo Stolk en ik hebben die samen, die vraag opgesteld namens de VSP. In Crabbefhof zijn tot onze verbazing de ondergrondse vuilcontainers veranderd in bovengrondse vuilopslagplaatsen. Hierbij een kort filmpje van plusminus 45 seconden om een duidelijke impressie te geven. En de VSP heeft daarom de volgende vragen: wat gaan we hier nu aan doen? Deze dagelijkse situatie is zeker nu de zomer er aankomt, niet houdbaar meer. Ook de .../wagen van HVC die dagelijks vier tot vijf keer een ronde maakt door de wijk kan het niet meer bijhouden. HVC doet zijn best, maar het is dweilen met de kraan open en een groot feest voor de vogels en de ratten. Vraag twee, is de wethouder bereid om op de bekende dumpplaatsen eventueel mobiele camera's te plaatsen en handhaving te intensiveren? Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Gaan we naar wethouder Merx.

De heer Merx: Ja voorzitter, een verschrikkelijk beeld. Een beeld wat ik met grote regelmaat kan ik bijna zeggen in mijn e-mailbox zie komen van inwoners van onze stad die zich zorgen maken over hun omgeving en over hun buurt en over hun straat. En terecht, want op deze manier met je omgeving omgaan, ja, dat is natuurlijk, dat slaat natuurlijk echt helemaal nergens op. Wij doen echt onze stinkende best om dit tij te gaan keren. Er gaat wel even wat water door de Merwede voordat we daar zijn. We hebben onlangs een nieuw aanpak plan schoon aan de raad gestuurd, dat is door u allen, nou ja, bekeken denk ik, daar staat eigenlijk in wat we gaan doen. Ik kan het allemaal op gaan noemen, maar ik pak er een paar dingen uit. En dat is dat we besloten hebben om bijvoorbeeld wel nog steeds preventief bezig zijn, de schoonste straat, informatie te gaan delen, mensen te vertellen hoe ze het moeten doen, wat niet mag, wat beter is enzovoort enzovoort. Maar repressie gaat er gewoon keihard mee hand in hand. Inmiddels onze handhaving besteedt tegen de twintig procent van de capaciteit aan dit probleem. Het is de meest smerige klus die onze handhavers moeten doen, want ze moeten letterlijk gaan graven in de afval van een ander om erachter te komen wie dat heeft neergelegd.

Ik heb daar alleen maar respect voor en ik ga ook met deze mensen binnenkort weer eens mee op pad. Dat heeft wel ertoe geleid dat we in de eerste helft van dit jaar zeg maar tot nu toe in ieder geval bijna dertig bekeuringen hebben uitgedeeld. Die zijn nu nog honderd euro per stuk, toch nog eens bedacht misschien moeten we maar gaan kijken of we niet hoger kunnen maken. Het moet gewoon echt onaantrekkelijk worden en het moet zo zijn dat je beter de HVC belt en 25 euro betaalt om je afval op te laten halen dan dat je het zomaar bij een ander voor de deur neergooit. Die boete moet dus misschien wel omhoog als dat kan, ik ga dat uitzoeken. Voor de rest zijn we met een hele hoop andere zaken ook bezig, ook de rattenproblematiek duidt u in uw vraag zijn we bij Maastricht gaan we kijken wat zij daar hebben, schijnen ze heel effectief remedie te hebben. En in de raadsvergadering hebben we het gehad op advies van een van de leden van Beter voor Dordt volgens mij om in Londen hebben ze een camerasysteem, dat is een antwoord op vraag twee, die niet zozeer registreert wie er afval heeft neergegoot, zodat je de volgende dag dat kan zien. Dat gaat dan zoveel, ja, met zoveel voorwaarden gepaard en het is heel kostbaar dat dat, nou ja, dat is echt het ultimatum ultimatum ultimatum remedium. Dit systeem schijnt niet zozeer de personen vast te leggen als wel via AI, Artificial Intelligence, zelflerend systeem te zijn wat al ziet, verhip dit gaat verkeerd en een signaal geeft aan handhavers die dan op dat moment wel in de buurt moeten zijn om daar meteen naartoe te gaan. Daarom is het ook ongelooflijk belangrijk, dat doen we al, dat gaan we onderzoeken, dat zijn we aan het onderzoeken. En dat willen we op de hotspots doen. Daarom is het zo belangrijk dat iedereen die dit ziet gewoon een Fixi-melding doet, aangeeft: ik heb dit hier gezien en dat ligt daar. Want dan kunnen wij nog beter in beeld krijgen waar de hotspots zijn en waar we dit soort AI-systemen als die er komen neer moeten zetten. Zodra ik daar meer over weet en ik ben van plan ze aan te schaffen, dan ga ik uw raad er zeker over informeren.

De voorzitter: Dank u wel voor de beantwoording. Een korte vervolgvraag.

De heer De Vries: Dank u wel voorzitter. Tot nu toe ben ik best wel tevreden met het antwoord, maar de VSP zal het nauwlettend in de gaten houden en wij komen daar zeker t.z.t. op terug. Dank u wel.

De heer Merx: Voorzitter?

De voorzitter: Ik hoor geen nieuwe vraag, maar toch nog wel een reactie van ...

De heer Merx: Ik wil er graag op reageren omdat het klinkt heel dreigend maar zo vat ik het niet op en ik vind dat we er allemaal heel alert op moeten zijn en daar constant onszelf scherp op moeten houden.

De voorzitter: Dank u wel. Ga ik daarmee naar de volgende vraag en die is van Gewoon Dordt en die gaat over, ja, fietsen aan de achterkant van het station en de heer Kleinpaste gaat de vraag toelichten.

De heer Kleinpaste: Ja, dank u wel voorzitter en eigenlijk zou ik kunnen beginnen om te zeggen dat inhoudelijk het antwoord inmiddels door AD De Dordtenaar online is gezet om tweeëntwintig over vijf vanmiddag. Dus daar heb ik al het nodige over gelezen maar ik blijf nog wel even met de vraag zitten of de gekozen tijdelijke oplossing nu echt de meest optimale oplossing is voor de forenzen die in ruime mate aan de achterzijde van het station hun fiets kwijt willen. En ik heb ook nog wel een vraag over op welke manier en is dit dan ook tijdig genoeg geweest, is dit met de reizigers en met de forenzen gecommuniceerd, is iedereen nu adequaat op de hoogte en staat de informatie die we in AD De Dordtenaar konden lezen bijvoorbeeld inmiddels ook op de gemeentelijke website en op de website van ProRail?

De voorzitter: Dank u wel voor de toelichting. Wie van het college mag ik het woord geven? De heer Van der Linden misschien.

De heer Van der Linden: Dat klopt. Dank u wel voorzitter. Ja, dat klopt. Een van de antwoorden die ik u ga geven is dat het AD vandaag of morgen een stuk plaatst en het is inmiddels gebeurd dus dat vinkje kan worden gezet. Ja, de werkzaamheden aan het park die zijn al vergevorderd zoals u weet en aan de fietsenstalling gaat vanaf de komende weken ook worden gewerkt. In juni gaan we pas echt verbouwen maar een aantal voorbereidende werkzaamheden begint vanaf morgen. Daar is een andere locatie voor de fietsen voor nodig, daar is in de afgelopen tijd bij over gecommuniceerd bij de fietsen zelf. Want we weten natuurlijk niet waar alle forenzen zitten enzovoorts. Onder andere door het afvoeren van weesfietsen aan te kondigen enzovoorts. En de alternatieve stalling die komt dus binnen oogafstand bij aan de Markettenweg, dus dat maakt ook wel dat wij verwachten dat iemand die aan komt fietsen en denkt: oh, het kan niet meer hier, dan gaan we het daar doen, dus dat voegt zich wel. Natuurlijk gaat er veel meer gebeuren dan alleen fietsen verplaatsen, dus we gaan meer communicatie plegen de komende tijd. Er worden borden geplaatst over de tijdelijke stalling, over de omleidingsroute, op de bouwhekken komen bouwhekkendoeken. De omwonenden zijn als het goed is vandaag geïnformeerd door middel van een brief over het project zelf met verwijzing naar de ProRail site ook. Er komen ook nog op andere sites nieuwsberichten en tenslotte het AD publiceert dus ook over de werkzaamheden. Tot zover.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Kleinpaste, voldoende denk ik. Ja? Ga ik naar de laatste vraag en dat is vraag van de VVD en die gaat over het parkeren van GO-scooters en fietsen. De heer Kwaak gaat hem toelichten?

De heer Kwaak: Ja, dank u wel voorzitter. U hebt ze waarschijnlijk allemaal al gezien, de groene scootertjes en fietsen zijn weer terug in onze stad. Als Dordtse VVD juichen wij dit initiatief zeker toe want onze inwoners kunnen gezond en zonder uitstoot van A naar B. De scooters en fietsen voorzien in een behoefte, want we zien ze overal rijden en staan in onze stad. Echter het wegzetsysteem werkt op vele plaatsen goed. Toch zien we op verschillende plaatsen scooters en fietsen hinderlijk geparkeerd staan op de trottoirs. Valide en invaliden inwoners kunnen op deze manier slecht hun weg vervolgen, dit tot grote ergenis voor onze bewoners.

Is het college bekend met dit probleem en ziet het college mogelijkheden om bij de exploitant af te dwingen dat de fietsen en scooters via technische oplossing alleen op vaste door de gemeente goedgekeurde plaatsen kunnen worden geparkeerd? Tot zover, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel voor de duidelijke toelichting. Ik ga naar de heer Van der Linden.

De heer Van der Linden: Ja, dank. Nou, het klopt, de scooters en fietsen zijn weer terug. Wel met een klein novum, ik heb voor het eerst van mijn leven ook een deel fiets totaal verkeerd geparkeerd zien staan. Nou, dat is een keer weer wat anders dan een scooter, want inderdaad, er zijn nu enkele tientallen scooters en fietsen in gebruik sinds twee weken en zien, we hebben tuurlijk allemaal wel gezien dat ze meestal keurig op verzamelplekken worden neergezet, maar vaak ook wel op een plek waar ze of in de weg staan of gewoon niet thuishoren. Net voor het moment dat de fietsen en scooters zijn weggehaald een paar maanden terug hadden we regels vastgesteld over waar ze precies mochten worden neergezet. Dat doen we niet in heel de stad, maar op plekken waar we zien dat het heel druk is, waar veel mensen in- en uitstappen of verblijven hebben we die geo-fencing zeg maar heel nauwkeurig proberen vast te leggen, ook in de nadere regels die we hebben. Nou, een week daarna was GO Sharing even van de markt, maar nu zijn ze weer terug. Die regels gelden nog steeds en de instellingen voor het aanmelden of afmelden gelden ook. Natuurlijk zit je altijd met kleine verschillen in dekking, in de GPS-fencing zeg maar waardoor het soms net wel of net niet lukt om af te melden. Soms heeft het ook te maken met windrichting of met gebouwen. Dus daar proberen we in overleg met de leverancier nog naar te kijken, maar we zien ook wel dat sommige scooters wel worden afgemeld binnen een gebied of binnen een plekje waar het moet maar dan gewoon scheef op de stoep worden neergezet. Ja, daar voeren we ook het gesprek over en natuurlijk ook een exploitant heeft er belang bij dat er weinig moppertjes komen, maar er wel veel gehuurd wordt. Nou, dat is tot nu toe lukt dat maar ik vind wel dat we daar allebei die verantwoordelijkheid moeten nemen om te zorgen dat we de ruimte die we in de stad hebben goed gebruiken en ook netjes gebruiken. Als er een Fixi-melding wordt gedaan over een scooter die wel of een fiets die weliswaar binnen de locaties wordt neergezet, maar toch scheef of omvalt enzovoorts, dan heeft de exploitant de verplichting om binnen 24 uur hem op te halen en als dat niet gebeurt dan kan de gemeente dat doen en die brengt hem dan naar een depot. Nou, dat is voor niemand fijn, dus we komen daar heus uit maar dat gaat niet vanzelf. Tot zover het wat uitgebreidere antwoord.

De voorzitter: Dank u wel.

De heer Kwaak: Nog even volgend op de vraag, voorzitter.

De voorzitter: Ja, kort.

De heer Kwaak: Wethouder, ik hoor u praten over ze mogen bepaalde plaatsen mogen ze neergezet worden, deelgebieden. Maar ik zie ook deelgebieden zoals Sterrenburg waar ze daar overal neergezet mogen worden, is het niet mogelijk om dat in heel de stad te doen?

De voorzitter: Nog een korte reactie van de wethouder?

De heer Van der Linden: Ja, is goed. We hebben uit mijn hoofd nu iets van zestig zeventig procent van de stad heel nauwkeurig aangegeven waar het wel en niet mag. We kunnen nog naar nog meer gebieden gaan kijken, dat hangt ook een beetje af van het gebruik, het bereik tot waar ze worden gebruikt en ook van de klachten die we krijgen. Daarmee kun je die gebieden natuurlijk wat nauwkeuriger bepalen.

De voorzitter: Dank u wel. Volgens mij voldoende antwoord op uw vraag. Oké, dan sluit ik dit vragenhalfuurtje en wens ik u goede avond.

3. Raadsinformatiebrief over Jaarverslag Leerplicht en Voortijdig Schoolverlaten van schooljaar 2021-2022 - Raadsinformatiebrief

Voorzitter: De heer Van der Net
raadsgriffier: Mevrouw Wepster
Verslag: NotuBiz

Aanwezig:

Dhr. De Boer (Op Ons Eiland)
Mevr. Boom-Vos (VVD)
Mevr. Doeze Jager (CDA)
Mevr. Van Engelen (GroenLinks)
Mevr. De Groot (Beter voor Dordt)
Dhr. Hartmeijer (SP)
Dhr. Den Hartog (GroenLinks)
Dhr. De Heer (CU/SGP)
Dhr. Katif (Beter Voor Dordt)
Dhr. Kolkiliç (DENK)
Dhr. Kleinpaste (Gewoon Dordt)
Mevr. Pichel (FvD)
Dhr. Schilt (PvdA)
Dhr. Venderbos (Partij voor de Dieren)
Dhr. De Vries (VSP)

Dhr. Haksteeg (ambtelijke ondersteuning)
Mevr. Demir (ambtelijke ondersteuning)

Mevr. Franken (inspreker)
Dhr. Van den Berg (inspreker)
Mevr. Rietstap (inspreker)
Dhr. De Bruin (inspreker)

Mevr. Oprel (inspreker)
Mevr. Willemze (inspreker)
Mevr. Schöpping (inspreker)
Mevr. Kucukgulmez (inspreker)

Portefeuillehouders: wethouder C. van Benschop

De voorzitter: Attentie, attentie allen. Dames en heren, eenieder die hier thuis wil horen op dit moment willen die allemaal gaan zitten en de deuren sluiten alstublieft. Ook de wethouder alstublieft. Ook de wethouder alstublieft, geef het goede voorbeeld. Ik, dit, dames en heren we zijn begonnen aan een vergadering die wel enige discipline vergt omdat we heel veel mensen hebben die het woord willen voeren. Dus ik wil toch ook iedereen ook op de tribune verzoeken om in ieder geval aandachtig te luisteren en niet te veel lawaai te maken. Ik zit even te kijken want we beginnen als eerste met wat insprekers aan tafel en ik zit even te kijken, mevrouw Franken, de heer of mevrouw Van den Berg, de heer De Bruin, nou ja, mevrouw Rietstap heb ik al gezien dus dat komt in ieder geval goed. Waarom zijn wij hier bij elkaar op dit moment? Wij zijn bij elkaar om een themabijeenkomst te hebben met betrekking tot thuiszitters en een raadsinformatiebrief over het jaarverslag leerplicht en voortijdig schoolverlaten van het schooljaar 2021 2022. Het is beeldvormend en dan kijk ik met name natuurlijk aan de politici aan de tafel dat wij hier op dit moment geen politiek gaan bedrijven, wij gaan luisteren en informerende vragen stellen. En ook richting de politici: hou het kort want nogmaals we hebben best wel aardig wat tijd en wat veel sprekers die allemaal hier betrokken zijn. Even kijken, ik ga eerst eventjes het rijtje langs om in ieder geval even de politici eventjes aan te geven wie er allemaal aanwezig zijn en dan ga ik een keertje rechts beginnen.

Mevrouw Wepster: Ja, ik zit heel verwonderd te kijken want ik ben natuurlijk geen politici maar Anneloes Wepster, raadsgriffier.

Mevrouw Van Benschop: Chris van Benschop, wethouder.

De heer Haksteeg: Stephan Kaksteeg ambtelijke ondersteuning.

Mevrouw Doeze Jager: Sandra Doeze Jager, CDA.

Mevrouw Van Engelen: Yara van Engelen, GroenLinks Dordrecht.

De heer De Heer: Robert de Heer, ChristenUnie/SGP.

De heer De Boer: Robbert de Boer, Op Ons Eiland.

De heer Kolkiliç: Masum Kolkiliç, DENK.

Mevrouw Pichel: Ruby Pichel, Forum voor Democratie.

Mevrouw De Groot: Megan de Groot, Beter voor Dordt.

De heer Katif: Jacques Katif, raadslid Beter voor Dordt.

De heer Den Hartog: Paul den Hartog, GroenLinks Dordrecht.

De heer Venderbos-Lambinon: Cees Venderbos, Partij voor de Dieren.

De heer Hartmeijer: Raymond Hartmeijer, SP.

De heer Kleinpaste: Gert-Jan Kleinpaste, Gewoon Dordt.

De heer De Vries: André de Vries, VSP.

De heer Schilt: Ruben Schilt, Partij van de Arbeid.

Mevrouw Boom-Vos: Karen Boom, Dordtse VVD.

De voorzitter: Oké, nou dank u wel in ieder geval, dit eventjes voor de notulen en dat we allemaal weten wie er zijn. Verkeerde bordje, ja, zo heet ik niet. En ik kan dit ook niet zien want het stond achter de monitor. De insprekers, ik wil in ieder geval dan links beginnen en u heeft wat dat betreft allemaal vijf minuten om uw verhaal te doen en daarna is er kans om kort wat vragen te laten stellen door de commissie. En dan geef ik u als eerste het woord, gaat uw gang. Nee sorry, het is wel heel simpel want anders ... Ja, dat is voor het verslag want anders weet niemand meer wat u gezegd heeft namelijk en dat is best wel belangrijk. Ik geef u het woord.

Mevrouw Franken: Ja, dankjewel. Goedenavond helemaal, dank dat ik hier vanavond mag inspreken. Ik ben erg betrokken bij de problematiek van thuiszitters omdat ik zelf een dochter heb van veertien jaar oud die nu anderhalf jaar niet meer naar school gaat. Daarnaast ben ik werkzaam binnen de regio Drechtsteden als jeugdbeschermer en heb ik vanuit die functie ook drie pupillen onder mijn hoede die eveneens langdurig thuiszitten, waarvan een recentelijk is gekoppeld aan Matchmakers, zo leerde ik dit project kennen, via deze betreffende thuiszitter en ben erg enthousiast naar aanleiding van deze kennismaking. De twee andere pupillen die ik begeleid vanuit de jeugdbescherming zijn beiden negen jaar oud, erg jong dus nog, beide met identieke problematiek die ik ook herken vanuit mijn dochter want ook zij startte eigenlijk al in groep drie lagere school met strubbelingen op het onderwijs. Vanuit alle ervaringen alsmede vanuit de verhalen van ouders van andere thuiszitters ontwikkel je toch wat visie rondom dit thema gepaard gaande vanuit mijn rol als jeugdbeschermer uiteraard ook. Wat ik in de praktijk veel zie ontstaan is een team onderwijs en een team zorg met elkaar in conclaaf rondom een thuiszitter welke samen moeten bouwen aan een constructief plan van aanpak zonder regie, echter veelal pas nadat de thuiszitter thuiszitter werd of vlak voordat uitval een feit begint te worden, te laat dus eigenlijk. Ouders en hun pupil die staan hier ergens tussenin. Veel versnipperde instanties en organisaties om uit te kiezen wanneer het gaat om die specifieke zorgvraag, dan wel onderwijsbehoefte op alternatieve manier in te richten. Veelal pupillen die op regulier als ook op speciaal onderwijs niet tot hun recht komen.

Nog wat specifiek, pupillen die globaal gezien veel prikkels binnenkrijgen, waardoor hun verwerkingssnelheid niet meekan met die van de gemiddelde andere leerling. Meer prikkels, minder sterk op ego ontwikkeling, meer verweven met alle andere energieën die er zijn in een klaslokaal, sterk gericht op sociaalemotionele veiligheid in datzelfde lokaal waardoor deze pupillen sneller spaak lopen dan de rest in de toch al veel groter wordende klassen en voor individuele aandacht steeds minder ruimte blijkt te zijn. Dit even in een notendop wat betreft mijn ervaringen. Er valt heel veel te zeggen over wat ik heb gezien in de praktijk, dat kan ik nu niet allemaal aantikken al zou ik dat wel heel graag willen. Overkoepelend zie ik het als een proces van een aantal fasen als het ware waarin het dan gaat om het, wanneer het dan gaat om het willen aanpakken van de problematiek, dan wel de aanpak verbeteren zie ik een aantal fases waar ik van denk dat de aandacht vooral moet liggen op het stukje preventie in combinatie met een regie hebbende procesregisseur. Het betreft hier namelijk mijns inziens een proces van dreigen richting uitval tot het moment dat je dus bent uitgevallen en dan naar re-integratie waarbij de re-integratie niet altijd slaagt. De weg terug naar school betreft een erg lange adem, want uitval gaat gepaard met emotionele overbelasting waar een fase van rust en ontspanning voorliggend zijn geworden op terugkeer. Dit omdat de thuiszitter in kwestie dan wel dermate ernstig is vastgelopen dat hij of zij niet meer tot leren of ontwikkelen komt en vergt dus veel tijd om weer te kunnen integreren en tijd is erg kostbaar. Wanneer een thuiszitter te lang thuis komt te zitten staat de ontwikkeling stil waar het gaat om organisatie, planning, concentratie en ga zo maar door, elementen waar een doorsnee thuiszitter wegens de structurele overprikkeling vaak toch al meer moeite mee bleek te hebben gedurende de eerdere schoolgang. Preventief wanneer een leerling dreigt uit te vallen, zou zoiets als een Matchmaker of regiehouder temeer nog bij zulke jonge kinderen als de twee die ik ken vanuit mijn werk direct aan moeten kunnen sluiten bij het eerste gesprek op school met ouders om te bezien waar er weerbaarheid ontbreekt en waar specifiek directe adequate hulp op moet worden ingezet, waarbij deze specialistische regiehouder ook de positie krijgt om bij wachtlijstproblematiek te kunnen prioriteren, temeer vanwege het feit deze acute zorg het thuiszitten had kunnen voorkomen. Scholen zouden daarin binnen het preventief kader sneller aan de bel moeten trekken, sneller bepaalde specifieke problematiek moeten leren herkennen om daarin eveneens thuiszitten te kunnen voorkomen, ouders daarin ook serieus nemen wanneer ze aan de bel trekken. Wanneer ik het terugkoppel aan mijn casus in huis, mijn dochter, en de verhalen van ouders die ik heb gehoord die ook met een thuiszitter van doen hebben, herkennen we met elkaar een rode draad van onmacht en frustratie wanneer het gaat om verzoeken richting schoolgebouwen om meer specifiek in te zetten op bepaalde behoeftes die een kind heeft, maar scholen hierin vaak aangeven onvoldoende in huis te hebben om erop in te kunnen zetten. Ouders gaan dan zelf op zoek binnen het doolhof van aanbieders die iets doen met of voor kinderen die vastlopen binnen schoolgebouwen. Veel van deze ouders zien dan ook wel een bepaalde kwetsbaarheid bij hun kind, echter herkennen het gedrag wat zich manifesteert op school niet terug in andere sociale situaties, of in ieder geval niet van dien aard zoals de school dat constateert. Binnen de fase van preventie kan er op basis van een goede indicatielijst door scholen sneller worden geschakeld met zoiets als een specialistische regiehouder dan nu gebeurt.

Een wijkteammedewerker of een jeugdbeschermer komt vaak pas aan bod wanneer de problematiek dermate ernstig is geworden dat uitval niet altijd meer valt te voorkomen. Even kijken hoor, sorry.

De voorzitter: Heeft u nog veel of, we zitten op de vijf minuten, ik moet een beetje streng zijn, helaas.

Mevrouw Franken: Ja, ik dacht al vijf minuten, oh, ik ga heel snel lezen.

De voorzitter: Lees het eventjes en rondt u zo af alstublieft.

Mevrouw Franken: Ja, ik zit op het laatste stukje, laatste twee alinea's. Ik ga naar, ik sla een stukje over. Zo'n preventieve professionele aanpak moet ook echt de klemtoon krijgen van samenwerken, ouders en kinderen willen veelal dat een kind naar school gaat want welke ouder wil dat nu niet, een blij kind op een school. Dus verbinden, goed grondig onderzoeken op alle domeinen van het leven van het kind, om snel en breed helder overzicht te krijgen van welke knelpunten er zijn om daar adequate doelen op te kunnen formuleren waarbij de regiehouder in dit soort casussen ook niet moet schuwen om enkel te wijzen naar ouders, maar ook naar scholen, gebrekkig functionerende hulpverlening te voorzien van een gezamenlijk plan van aanpak en dit soort processen goed op te volgen en te bewaken. Het kind in kwestie als ook de ouders hebben daarin behoefte aan een veilige doortastende regiehouder die er voor hen is en voor hen staat en niet enkel meedoet aan het wijzen naar ouders of het kind zelf. Dat is niet helpend en werkt niet. Niemand is ergens schuldig aan, het moet niet gaan over wie ergens waar verantwoordelijk is voor het probleem. Nee, we gaan het probleem aanpakken en dat doen we in samenwerking met elkaar. De onrust over wie heeft welke verantwoordelijkheid over het ontstaan van het probleem brengt vaak onnodig veel ruis en onveiligheid met zich mee welke het proces van het herstel enkel en alleen maar belemmeren en stagneren. Zo'n regiehouder ook voor zulke jonge kinderen ...

De voorzitter: U zat op het einde zei u net ...

Mevrouw Franken: Oh, ja dit was een alinea.

De voorzitter: Maar u gaat al wel druk over de twee minuten heen, dus.

Mevrouw Franken: Oké, nou dan stop ik.

De voorzitter: Ik heb nog vergeten om dat u even uw naam nog eventjes weergeeft.

Mevrouw Franken: Saskia Franken.

De voorzitter: Mevrouw Franken, dank u wel in ieder geval. Volgens mij hebben we het verhaal ook al kunnen lezen als het goed is. En ja, ik wilde eventjes naar de commissie kijken of er nog wat verduidelijkende vragen waren. Als eerste de heer Kleinpaste.

De heer Kleinpaste: Ja, mevrouw Franken noemt Matchmakers. Ik ken het zelf niet heel erg goed moet ik u bekennen, maar is daar nog heel kort iets van te schetsen waarom zij het zo goed doen?

Mevrouw Franken: Bij de casus in kwestie, dat is een nogal zorg mijddende puber waar niemand echt goed aansluiting bij vindt en zij kwamen op de intake bij mijn cliënt en zij gaven aan: wij zijn dag en nacht bereikbaar, al bel jij mij 's nachts uit bed, al moet ik met jou naar de sportschool, al moet ik met jou je schoenveters gaan zitten knopen, het maakt me allemaal niet uit. Maar zo laagdrempelig insteken om te komen tot activeren en uiteindelijk naar een dagbesteding wat deze cliënt echt nodig had en ik heel lang niet heb kunnen vinden. Dus dat vond ik heel erg fijn aan Matchmakers.

De voorzitter: Dus het antwoord is laagdrempelig, denk ik, mijnheer Kleinpaste. Wie, ik zag links nog iemand. De heer Schilt wilde een vaag stellen.

De heer Schilt: Ja, maar dat is misschien meer voor de voorzitter. Is het dat we nu per inspreker vraag gaan stellen of?

De voorzitter: Ja, korte verduidelijkende vragen met betrekking tot de inspreker en dat is hem dan eventjes. Dat is voornamelijk inderdaad voor ons om informatie op te halen, uiteindelijk om daar politiek wat mee te doen.

De heer Schilt: Ja en dan is mijn vraag aan u: spreekt u als ouder of als begeleider op dit moment?

Mevrouw Franken: Het dubbele.

De heer Schilt: Beiden, oké.

Mevrouw Franken: Hoofdzakelijk maar de motivatie is mijn dochter.

De voorzitter: Duidelijk. Niet? Dan gaan wij naar de volgende inspreker.

Mevrouw Boom-Vos: Voorzitter, ik dacht dat u mij de beurt zou geven maar eerst de heer Schilt.

De voorzitter: Ik wil, mevrouw Boom was eventjes uit mijn ogen geglipt. U mag de vraag stellen.

Mevrouw Boom-Vos: Dank u wel. Mevrouw Franken, dank u wel voor uw input. Zo te horen heeft u heel veel praktijkervaring en ik hoorde ook heleboel verbeteringen. Welke verbetering een of twee zou u het liefst willen hebben of beveelt u aan?

Mevrouw Franken: Het liefst zou ik die, ja, de doortastende regiehouder willen zien, want je ziet een team onderwijs en een team zorg die naar elkaar gaan zitten kijken en wijzen dat ontzettend het proces stagneert. Omdat team zorg de wijk, daar zit een regisseur maar die doet eigenlijk niks met het school stuk. Dus iets daarboven wat dat gezamenlijk plan van aanpak maakt.

Mevrouw Boom-Vos: Dank u wel.

De voorzitter: Nu ga ik natuurlijk nog even een keer om me heen kijken om niemand te missen. En dan mag de volgende spreker het woord voeren. Vijf minuten, geeft u eerst eventjes uw naam en dan mag u het woord geven. Kunt u dan microfoon uitdoen alstublieft? Dank u wel in ieder geval voor het inspreken.

De heer Van den Berg: Ja, goedenavond allemaal. Ik ben Mike van den Berg, ik ben een van de ouder van. Dank u wel dat we hier in ieder geval eventjes ons woord mogen doen. Allereerst zal ik een kleine inleiding doen omtrent de zorg van onze, ja, onze thuiszitterproblematiek een beetje verder te omschrijven. We hebben een zoon, ondertussen is hij twaalf jaar, hij heeft drie jaar vanaf zijn derde jaar is die gediagnostiseerd met autisme. Sinds dat hij naar de basisschool gaat mocht hij dit doen om een van de SBO Plus-klassen van SBO De Toekomst waar hij zit nu in groep acht. Mede hierdoor heeft hij met zijn beperking zich heel erg goed kunnen ontwikkelen. Sinds het zevende leerjaar zijn we ons echt actief gaan inzetten voor het, om het voorbereiden voor het voortgezet onderwijs. Omdat onze zoon internaliserend gedrag vertoont hebben wij in deze periode heel veel hulp gehad van buitenaf en is onze zoon tijdens deze periode diverse malen geobserveerd om een zo breed mogelijk advies te krijgen. Mede doordat de voorgaande jaren al duidelijk werd dat plaatsing niet altijd gegarandeerd was op een school naar onze keuze hebben we, ja, diverse opties uitgezocht en waren deze ook, hebben wij deze ook fysiek bezocht om een goede indruk te krijgen van de scholen. Voor onze zoon is uiteindelijk het voortgezet onderwijs als advies met VMBO KB naar voren gekomen, de VO+ en de mogelijkheid om uit te stromen naar regulier onderwijs was voor ons helaas geen optie. Dit, ja, is mede ook door diverse kanalen afgeraden. Voor ons was de eerste keuze het Lingewaal College in Gorinchem. Toen wij in oktober of vorig jaar in december deze school bezochten, kregen we al te horen dat er maar beperkte plaatsen beschikbaar waren voor de leerlingen buiten de gemeente. Maar als ze op tijd zouden aanmelden, dan zouden ze op dat moment nog geen probleem zien. Als tweede hadden wij binnen Dordrecht hadden wij het Drechtster College bezocht en hadden wij daar eigenlijk met de informatie van toen een zekere keuze mochten wij in Gorinchem niet geplaatst worden. Op 9 januari zou de inschrijving openen dus dat hebben we ook direct gedaan. En op twee, ja, met een hoop heen en weer gemail was op 12 januari uiteindelijk de inschrijving een feit. Hierna zouden we tot 31 januari moeten wachten om een voorlopige plaatsing te krijgen. Half maart kregen we echter het bericht al dat onze zoon wordt uitgenodigd voor een intakegesprek, dus we hadden een redelijke joeha. Maar middels een paar dagen later werden wij gebeld dat dat een fout in was geslopen en tot onze schrik werden we niet geselecteerd omdat wij, ja, simpelweg niet uit Gorinchem kwamen en ze zoveel aanmeldingen hadden gehad dat ze, ja, eigenlijk een plaatsing niet konden garanderen. Als alternatief werd het Passer College in Rotterdam aangeboden, omdat wij toen al bericht ontvingen dat het Drechtster College in Dordrecht tot aan de nok toe gevuld zat. Ja, mede het, dat was eind maart en toen zijn bij ons de alarmbellen afgegaan. We zijn toen aan het, even kijken, we zijn toen heen en weer aan het gaan, zeker toen we daarna bericht ontvingen dat vanuit de huidige basisschool SBO De Toe... de plaatsing een probleem zou worden en zij ook niet wisten wat ze met het probleem aan moesten.

Een extra jaar groep acht was geen optie, omdat daar binnen de school ook geen ruimte voor was. Alternatieven binnen de gemeente Dordrecht ook niet beschikbaar zouden zijn waardoor het enige alternatief thuiszitten zou worden. En ja, dit kan niet want het is in strijd met de leerplicht, die kinderen die moeten naar school. Hierop zijn we zelf in contact gegaan met diverse VSO-scholen in de regio, van het Horizon hebben we toen, ja, in blinde paniek hebben we hem aangemeld in het Schreuder College in Rotterdam, waar dit probleem al eerder aan het licht was gekomen. Rotterdam had al, ja, actie daarop ondernomen en extra ruimtes gecreëerd. Alleen, ja, op dit moment worden hun ook overspoeld en staan we daar ook voor in de wachtkamer. We horen in principe 29 mei pas of er überhaupt plaats is. 29 mei, ja, dat is redelijk laat. En ja, het probleem is dat wij hier ook voor lief nemen is dat hij dan twee uur per dag in het busje zit richting school, hij wordt heen en weer gestuurd, noem het maar op. Kanttekening hierbij is dat we nu al beren op de weg zien om dit überhaupt georganiseerd te krijgen omdat, ja, het samenwerkingsverband, de school, de gemeente, iedereen die is druk tegen elkaar aan het discussiëren en we worden van het kastje naar de muur gestuurd. Wij weten het ook niet meer. Na een uitzending van RTV Dordrecht waar ik toevallig werd iets voorbij zag komen over de glansrijke toekomst voor de Dordtse jeugd van twaalf tot zevenentwintig jaar werd benoemd dat Dordrecht allemaal haar supergoed voor elkaar had en als ouders waren we daar echt geschokt. Ik was, dit kon niet. En ja, we hebben toen op een gegeven moment, ja, het leek wel alsof de gemeente Dordrecht niet op de hoogte was van dit structureel probleem. Want dat is het.

De voorzitter: U zit op vijf en een halve minuut, dus als u ...

De heer Van den Berg: Oké, ja, ik ben bijna klaar hoor, wees maar niet bang. Vanaf volgend schooljaar zal geen passend ... Even kijken, sorry, ik sla een regel over, dus het wordt iets meer. Ik begreep intege... Ja, ik begreep dat binnen onze school binnen de klas van onze zoon, ik, ja, dat er voor ruim tien leerlingen al geen ruimte zou zijn. En uit de wandelgangen begrijp ik dat er veel meer leerlingen zijn waar geen plaats voor is volgend jaar. Dus dat zou betekenen dat misschien dertig misschien wel honderd thuiszitters volgend jaar die we erbij krijgen. Vanaf volgend jaar zal ook geen passend onderwijs hiervoor zijn. Hierop hebben we als ouders de stap ondernomen de gemeente Dordrecht te contacten en hebben we zowel de wethouder als de gemeenteraad in kennis gesteld om in ieder geval te kijken wat er te doen is aan dit structureel probleem. Voor onze zoon zal hopelijk een ad hoc oplossing komen maar echter door de overspoeling van diverse instanties hebben we nu vanuit Rotterdam ook al bericht gekregen dat dat waarschijnlijk moeilijk gaat worden. U begrijpt dat wij als ouders echt met de handen in het haar zitten en radeloos zijn in deze onzekere toestand om de ontwikkeling van onze zoon en zijn leeftijdsgenoten, want daar gaat het over, wat niet stil moet komen te staan. Wat we zeker niet moeten vergeten is dat indien we een jaar moeten wachten en dat we volgend jaar ook weer achter in de rij aansluiten en, ja, dan heb je een jaar achterstand in ontwikkeling. Wat ga je dan doen? De thuis... het worden steeds meer thuiszitters en ik heb het donkerbruine vermoeden dat we uiteindelijk permanent kinderen thuis hebben zitten omdat, ja, ik zie dit een twee drie ook niet veranderen.

Na een periode van corona waar achterstand al flink is veroorzaakt zou een jaar thuiszitten funest zijn. En ja, zeg het maar, ik weet het, wij weten het niet meer dus. Dank u wel voor de aandacht.

De voorzitter: Ik denk dat het verhaal in ieder geval duidelijk is. Dank in ieder geval om dit te delen. En ik kijk dan eventjes naar mevrouw Pichel die haar hand opsteekt en een vraag heeft.

Mevrouw Pichel: Ja, dank u wel voorzitter. Nou, ik zou graag de heer Van den Berg willen bedanken voor zijn verhaal. Merk ook dat daar behoorlijk wat emotie onder zit en logisch want het gaat om een kind. En ja, mevrouw Franken trouwens ook bedankt voor het verhaal. Want de vraag die bij me opkwam en ik denk eigenlijk dat die voor jullie allebei wel geldt, u vertelt ook een diagnose van autisme is bij uw zoon vastgesteld dus ook bedankt voor het delen daarvoor. Ja en mijn vraag is toch ook of u bekend bent misschien met het boek Would You Teach a Fish To Climb a Tree. En Would You Teach a Fish To Climb a Tree is eigenlijk gebaseerd op een uitspraak die ooit is gedaan door Albert Einstein die zegt: als je een vis veroordeelt op zijn vermogen om een boom te beklimmen dan zal hij zijn hele leven denken dat hij dom is. En een andere uitspraak is ook die hij over zichzelf heeft gedaan: de enige beperking die ik ooit heb gehad is het onderwijs. En mijn vraag aan u is of u dit soort uitspraken wellicht herkent in uw persoonlijke situatie als u hem over uw eigen kind heen zou leggen.

De heer Van den Berg: Ja, ja ik zeg ook altijd: je kan, ja, gras daar kan je wel aan trekken maar op een gegeven moment het gaat steeds niet harder groeien. Dus binnen de limieten van zijn kunnen hebben wij denk ik samen met de huidige basisschool hebben wij ervoor kunnen zorgen dat die bereikt heeft wat hij nu bereikt heeft.

De voorzitter: De heer De Boer.

Mevrouw Pichel: Mag ik daar nog even ...

De voorzitter: Oh ja, natuurlijk. Ja ja nee.

Mevrouw Pichel: Ja, nou dank voor uw reactie en als ik daar nog even een aanvulling op mag geven. Het punt is als je zegt als je een vis veroordeelt op zijn vermogen om een boom te beklimmen, Would You Teach a Fish To Climb a Tree, een vis kan misschien niet in een boom klimmen maar wat kan die vis wel heel goed wat de aap niet kan en dat is zwemmen. En heel ver en heel lang.

De voorzitter: Is de commissie op de tijd wel en de heer De Boer wilde toch nog even een vraag stellen, gaat uw gang.

De heer De Boer: Ja, dank u wel voorzitter, dank u wel de heer Van den Berg voor uw verhaal. Ik hoor u twee dingen zeggen, u zegt waarschijnlijk zullen honderd kinderen volgend jaar na de aankomende zomer zonder school zitten. Maar goed, ja, daar ben ik dus heel benieuwd naar, is dat inderdaad honderd of zijn het er meer of minder.

Maar u heeft een duidelijke vraag denk ik richting Dordrecht van help ons en plaats ons kind straks ergens in Dordrecht als ik u goed hoor.

De heer Van den Berg: Onze voorkeur gaat naar Dordrecht, maar ik denk dat we nu breder moeten kijken, ik denk dat we überhaupt al blij moeten zijn met een plaatsing. En wat de logistieke vorm is die daaromheen hoort, kijk, voor ons zou het allerbelangrijkste allerbeste zijn dat hij in Dordrecht de juiste zorg ontvangt die hij, waardoor hij optimaal kan presteren. En ik denk dat dat, ja.

De voorzitter: Ik denk dat we dat betreft de aantallen, dan kijk ik altijd weer rechts naar eventueel naar de wethouder die daar misschien wat over kan zeggen. Maar gezien de tijd moeten we voort. Jullie willen graag omruilen. Nou, dan prima, dan mag u, heeft u het woord als u eventjes ... Oh, zij wil het eerst doen, ook prima. Zeg even uw naam en zet de microfoon aan en ga uw gang.

Mevrouw Rietstap: Ik zal het zeggen, ik ga het ook niet halen, want ik heb zeg maar ook de droevige taak gekregen om het collectieve, ja, zeg maar het verloop van het collectieve geheugen van de gemeenteraad als hoogste bestuursorgaan zeg maar ter harte te nemen, dus vandaar.

De voorzitter: Geef even uw naam en ook uw rol even.

Mevrouw Rietstap: Ja, ik ga beginnen maar dan weet u waarom ik niet binnen de tijd ben. Geachte leden van de beeld... Ik ben Anke-Elze.

De voorzitter: Ja, ik bedoel van ik heb al aangegeven dat ik streng maar rechtvaardig moet zijn en dat ga ik dan ook wel worden. Dus ik hou iedereen wel aan de tijd en ik besef ook wel de emotie die erachter zit maar anders dan loopt het echt uit en dat kunnen we niet verder doen. Gaat uw gang, gaat uw door.

Mevrouw Rietstap: Nou ja goed, ik had een andere taak ook daarbij gekregen maar geeft niet. Geachte leden van de beeld- en oordeelsvormende commissie, voorzitter, griffier, mevrouw Van Benschop, overige tafelgenoten, ambtenaren en mensen op de tribune, ik zie dat jullie met flink wat aantallen zijn gekomen. Ik ben Anke-Elze Rietstap, voorzitter van Stichting Ouderplatform Zuid-Holland Zuid, inwoner van de stad Dordrecht en moeder van twee kinderen met een autismespectrumstoornis. Vandaag ligt de raadsinformatiebrief over het jaarverslag leerplicht en voortijdig schoolverlaten voor. Ondanks het feit dat ik in uw raad al vijftien jaar lang vandaag sinds 2007 mag komen inspreken over dit onderwerp en alle tijd en aandacht die er mede door Leerplicht en Voortijdig Schoolverlaten en de ambtenaren in dit onderwerp is gestoken voel ik ook vanavond weer de noodzaak om toch weer over dit onderwerp in te komen spreken. Vanwege het verloop van het collectieve geheugen van de gemeenteraad als hoogste bestuursorgaan maar ook omdat de beleving binnen onze gezinnen over dit onderwerp zo totaal anders is dan de bijna klinische weergave van de werkelijkheid in de raadsinformatiebrief. Laat ik in eerste plaats ingaan op die werkelijkheid. Nou, jullie kunnen dat lezen, onder 5a wordt het een en ander gezegd over vrijstellingen die stijgen van 149 naar 170 regionaal.

Nou, dat zou allemaal veroorzaakt worden door corona-gerelateerde maatregelen. Daarna stijgt het aantal thuiszitters licht van 44 naar 46. Nou ja, dat wordt ook geduid door corona-gerelateerde maatregelen. Ik moet zeggen dat wij dat echt wel anders zien. Wij hebben zelf meer dan twee keer zoveel thuiszitters in beeld, dat komt omdat wij als ouderplatform ons overal tegenaan bemoeien, niet in de laatste plaats om in het veld bij te staan om schooluitval te voorkomen. Denk dan mee aan onze meest recent betrokkenheid, dat weet ook de ambtelijke organisatie bij scholieren, leerlingen en ouders van het NOVA Tienercollege en onze plannen om een vluchtheuvel te realiseren. Nou ja, ik neem aan dat het woord voor zich spreekt. We weten dat nog voor het zomerreces, mijnheer zei het al, de Ammanschool drie kinderen en in De Toekomst zeven thuiszitters honderd procent zeker oplevert. Dat betekent dat hier in Dordrecht alleen voor twee scholen tien nieuwe thuiszitters worden opgeleverd. Begrijp me niet verkeerd, ik bedoel ik heb echt een hekel aan het benoemen van namen en rugnummers en zeker bij een inspraak, maar het gaat me dus ook niet over deze twee scholen, want dat zou ontzettend flauw zijn. De ervaring leert echter dat wanneer ik helemaal geen tipjes van de sluier oplicht, ja, sommige ambtenaren de neiging hebben om de kennis die bij het ouderplatform zo ontzettend met zorgvuldige manieren wordt geanonimiseerd tegenover een wethouder in twijfel te trekken. Dus ik moet echt wel zeggen: we hebben echt hele grote aantallen thuiszitters in beeld en dat is dus al vanaf 2007. En er zijn gelukkig nog een aantal raadsleden die samen met mij het collectieve geheugen kunnen bewaken maar ik zou het ook fijn vinden als we dat in de raad met dan met z'n allen ook afspreken, dat het er gewoon meer zijn als die we in de rapportages zien. Ik vertelde uw raad al vaker, we houden ons niet aan de internationale verdragen, niet aan het EVRM, niet aan het IVRK en niet aan het VN Verdrag Handicap. Het is algemeen bekend dat we weinig heil zien in het inzetten van zogenaamde onderwijs zorgarrangementen, daarmee lossen we het probleem van de individuele thuiszitter niet op. Veelal luisteren oplossingen heel erg nauw en na jaren van teleurstellingen, pijn en verdriet, ja, zal toch blijken dat maatwerk de enige oplossing is. En verder sluit ik natuurlijk van harte aan bij mijn collega, ouderprofessional mevrouw Franken. Uiteindelijk moet ik eerlijk zeggen dat na vijftien jaar de moed mij behoorlijk in de schoenen begint te zakken. Sinds 2007, mijn zoon was toen vier jaar oud, heb ik samen met Leerplicht en Voortijdig Schoolverlaten, ben ik in de weer gegaan om het werkelijke aantal thuiszitters in beeld te brengen. Carry Roozmond, de voormalige directeur bestuurder bij Ingrado, de organisatie van leerplichtambtenaren en ik hebben aan de wieg gestaan van de MAS, de methodische aanpak schoolverzuim. Ik kwam al vroeg in contact met Erik Gerritsen, eerst bestuursvoorzitter van Bureau Jeugdzorg Agglomeratie Amsterdam, daarna onze secretaris-generaal van VWS. Weet je, onze thuiszitters en maatwerk lagen hem ontzettend na aan het hart. Samen met heel veel schitterende andere vrouwen hebben wij thuiszitters op de kaart gezet, we hebben deelgenomen aan de landelijke thuiszitterstop met de staatssecretarissen Sander Dekker en Martin van Rijn. We hebben net een heus thuiszitterspakt ondertekent, later hier in de regio hebben we met onze wethouder Heijkoop de thuiszittersstop in Zuid-Holland Zuid gehad, ook met Leerplicht en Voortijdig Schoolverlaten. We hebben altijd actieve bijdragen geleverd, we hebben zelfs het regionale pakt ondertekend. Na tien jaar lobbyen in het land is het dan eindelijk gelukt om op 1 augustus de landelijke wetgeving aanpassen, waarbij het instemmingsrecht van ouders op het handelingsdeel van het OPP werd gerealiseerd.

Na dit succes is de variawet ingevoerd. Nou ja, recentelijk hebben we de leidraad samen bouwen aan ouder- en jeugdsteenpunten ontwikkeld.

De voorzitter: Hoeveel A4'tjes heeft u nog, want ik ken u maar ...

Mevrouw Rietstap: Eén. Ja, maar niemand is ...

De voorzitter: Nee, maar oké goed.

Mevrouw Rietstap: Ik ben altijd op tijd.

De voorzitter: We hebben nog een inspreker, gaat u door.

Mevrouw Rietstap: Zelfs met een groot ... Jawel, maar ik ben altijd binnen de tijd. Zelfs met een groot aantal van de documenten in de technische briefing hebben we ons inhoudelijk mogen bemoeien. Tijdens de eerste coronaperiode bleek hoe zwaar het iedereen was. Nou weet je, ik wil er verder niks aan afdoen, maar ik heb eerder in uw raad verteld dat ik ontzettend veel pijn met mij meedraag, ook collectieve pijn van al die honderden ouders met volstrekt ontwrichtende situaties thuis. Ja, ik ga mij verder niet meer, zeg maar, over mijn persoonlijke situatie in, ja, dat kun je allemaal nalezen in de raadsstukken van de geschiedenis. Wat ik belangrijk vind is waarom komen we, dit is het laatste, waarom komen we niet dichterbij een oplossing? Aan Leerplicht Voortijdig Schoolverlaten ligt het wat mij betreft dus niet, laat dat helder zijn. Zij getuigen in mijn beleving, ze tuigen geen systeemwereld op, sterker nog sinds 2007 ben ik serieus van mening dat Leerplicht en Voortijdig Schoolverlaten zich steeds tot het uiterste inspannen om zo praktisch mogelijk te werk te gaan. En ja, wat mij betreft is de oplossing vrij simpel, als je echt gewoon uit gaat rekenen hoeveel geld wij in deze regio uitgeven aan het beheersen en oplossen van de thuiszittersproblematiek en we gaan dat per thuiszitter omslaan dan zie ik dat eigenlijk al die kinderen met het allergrootste gemak van de wereld privéonderwijs hebben kunnen volgen. Ik kan dat prima uitrekenen want mijn achtergrond is accountancy. En ik blijf het keer op keer herhalen, het aandeel van het jeugdhulpbudget dat aan deze problematiek wordt gespendeerd inclusief de intens verdrietige escalaties richting in het gedwongen kader en ja, daarmee bedoel ik inderdaad de jeugdbescherming, ja, die is echt aanzienlijk. Dus ja, stelt u mij straks, ja, na afloop of via de mail of via de telefoon en de ambtelijke organisatie in de toekomst gerust algemene of cijfermatige vragen en ik hoop dat ik ze kan beantwoorden. Verder wil ik jullie allemaal van harte bedanken.

De voorzitter: Ik hoor een aanbod in ieder geval van mochten er vragen zijn natuurlijk om die ook gewoon naar mevrouw te sturen. Dank voor de inspraak. Dan kort de heer Den Hartog.

De heer Den Hartog: Ja, dank u wel. Dank u wel voor het inspreken voor uw betoog, wat ik goed kan invoelen. Wat mij opviel is, u noemde een aantal verdragen, internationale verdragen, u noemde er nog een paar, het ging best een beetje snel voor mij. Die waar niet aan werd gehouden. Zou u kunnen aangeven wat als we daar ons wel aan zouden houden, wat er dan in Dordrecht verbeterd kan worden voor thuiszitters.

Mevrouw Rietstap: Nou, dat is heel simpel, dan hebben we geen thuiszitters. Ja, ik bedoel in alle verdragen, in alle internationale verdragen is het recht op onderwijs vastgelegd. Dus op het moment dat wij ons in onze werkhouding en in onze attitude, ja, zeg maar en in onze professionele attitude zouden houden aan de internationale verdragen dan zouden we geen thuiszitters hebben. De thuiszitters worden gecreëerd in de eerste plaats worden ze niet goed in beeld gebracht, omdat scholen zeg maar veel te laat aan de bel trekken. En in de tweede plaats zijn de oplossingen systemisch georganiseerd. En kinderen zeg maar die thuis komen te zitten die hebben geen, die passen niet binnen die systemische oplossingen, want anders hadden ze wel in de algemene voorzieningen van het basisonderwijs en het voortgezet onderwijs gepast. Nou ja, dat.

De voorzitter: Ik, ja nee, ik ga nu streng worden want anders lopen we echt uit de tijd. Ja, ik bedoel van dan moeten we besluiten en dan kijk ik hier naast me dan nog een keer een dergelijke bijeenkomst te beleggen. Maar ik ben hier aangenomen om in ieder geval de afspraken na te komen, mijnheer Katif, dus ja.

De heer Katif: Ik heb alleen een verduidelijkende vraag. De eerste twee sprekers heb ik niks gezegd en de derde wilde ik graag even een af... Ten minste ik hoorde iets en dat triggerde mij, onder andere de cijfers die wij krijgen schatting thuiszitters zijn andere cijfers dan wat u eigenlijk zegt. Maar dan wil ik weten waar baseert u dat op, heel simpel.

Mevrouw Rietstap: Nou ja, die hebben wij geïnventariseerd en dat komt omdat de doelgroep ons heel, ja, sinds 2007 gewoon heel goed weet te bereiken en het professionele veld niet. En Leerplicht en Voortijdig Schoolverlaten zijn het verder met elkaar eens hoor. Ik bedoel, zij doen het prima, alleen zij krijgen gewoon niet de juiste cijfers aangeleverd.

De voorzitter: Dat is misschien eigenlijk al gezegd, we zo meteen even nog voor de wethouder om daarop te reageren. De heer Kleinpaste nog kort.

De heer Kleinpaste: Ja voorzitter, ik werd ook even getriggerd door het woordje maatwerk en ik kan me voorstellen dat het heel belangrijk is. Nou is onderwijs een collectief aanbod en leren een individuele behoefte. Dat is altijd lastig. Maar hoe zou dat maatwerk er dan wel uit moeten zien volgens u?

Mevrouw Rietstap: Nou ja, daar doe ik dus geen afspraak over omdat maatwerk per definitie zeg maar gebaseerd is op het zeg maar het op maat aanbrengen van een voorziening of een onderwijsaanbod in combinatie met het systeem. En ik denk dat onze collectieve voorzieningen prima zijn, dat het onderwijs ook prima is en ik denk zelfs dat de algemene onderwijs zorgarrangementen voor kinderen met een lichte problematiek prima is. Ik denk alleen niet dat wat wij optuigen geschikt is als maatwerk omdat daar inderdaad, u vraagt het zelf ook, aan welke kenmerken zou het moeten worden voldoen? Nou, op het moment dat je gaat classificeren, kun je kinderen met een individueel probleem, ja, die kun je daar niet in gaan proppen.

De voorzitter: Ja, lijkt me duidelijk dan. De heer Schilt, heel kort gewoon.

De heer Schilt: Nou ja, dat is eigenlijk een beetje mijn vraag: krijgen we dan later vandaag de ruimte om langere of diepere vraag over het onderwerp te stellen?

De voorzitter: Nou ja, ik bedoel van ik ben hier de uitvoerder natuurlijk van de afspraken die zelf gemaakt zijn natuurlijk met de commissie. Dus wat dat betreft ben ik daar altijd heel simpel in en dit is op dit moment maar ik heb al gehoord dat we misschien iets meer ruimte hebben ook zo meteen maar ik moet nogmaals streng en rechtvaardig zijn, dus ik wil in ieder geval mevrouw Rietstap danken en dan gaan wij naar Eric de Bruin. U mag de naam nog een keer zeggen in de microfoon.

De heer De Bruin: Goedenavond, mijn naam is Eric de Bruin.

De voorzitter: Gaat uw gang.

De heer De Bruin: Ik zou graag willen bevestigen de getallen die Anke-Elze zojuist heeft genoemd. Ik rij al sinds het begin mee in het ouderplatform in ons bestuur. Ik maak het van dichtbij mee, het is schokkend, het is bedroevend, maar het klopt wel. Ik zit hier niet als bestuurslid, ik zit hier als ouder. Gelukkig misschien anders hebben we dubbele spreektijd. Ik zie hier voor mij een A4'tje, die heb ik vandaag op de mail mogen ontvangen net als u allen denk ik. En dan zie ik links onderin staan het getal 46. Even los van het getal, dat blijkt dus het aantal thuiszitters te zijn wat u officieel kent in deze regio Zuid-Holland Zuid. Dat zijn dus 46 kinderen, want zo denk ik dan maar, die zich niet optimaal kunnen ontwikkelen. Gezinnen die te maken hebben met leerplicht, gezinnen die te maken hebben met samenwerkingsverband, misschien met jeugdzorg. Gezinnen onder hoogspanning. Ongezond hoge cortisolniveaus, continu fight or flight, en daarin moeten de kinderen opgroeien. Verhoogde kans op echtscheiding, hart- en vaatziekten, vroegtijdig overlijden. Op dit A4'tje staat een getal 46 met een lachend kind erbij afgebeeld. Serieus? Misschien is het idee om het boek Traumasporen van Bessel van der Kolk te lezen, kijk hoe het A4'tje er dan uit ziet. Maar ik sta hier primair als trotse vader van Valentino. Valentino is een buitengewoon lief kind met autisme en internaliserende problematiek. Hij heeft in zijn leven genoeg op zijn bordje gehad, hij is in elkaar geslagen toen hij de taxi uitging want de begeleiding was al wegbezuinigd, terwijl een aantal leerkrachten stond te kijken en er niets tegen deed. Want niet binnen de school en dus niet ons probleem, serieus. Hij heeft te maken gehad met een onaanvaardbaar niveau van agressie van leerkrachten jegens leerlingen op een school hier in Dordt en dat heeft een diepgaande impact gehad op zijn welzijn. We hebben daar drie jaar over gedaan om hem daar weg te krijgen van die school, drie jaar vechten met het samenwerkingsverband en die school. In die drie jaar hebben wij als ouders hem laten overplaatsen naar een rustige klas op die school. Hij werd niet betrokken in de lessen, maar hij werd wel rustiger in zijn hoofd. Daarna kwamen de lockdowns waarbij de scholen van de een op de andere dag dicht gingen op zijn school, voornamelijk onder druk van de leerkrachten. Daarna werd er gewezen. Valentino heeft een leerachterstand, no shit Sherlock. We hebben drie jaar gevochten en het is uiteindelijk gelukt, hij kwam op een nieuwe school waar het rustiger is en hij heeft enorme stappen gemaakt, mede dankzij zijn juf, die hier overigens aanwezig is.

Naast alle schoolse ellende heeft hij te maken met de buurt die hem links laat liggen. Hij heeft te maken met hulpverleners die autisme behandelen als een gedragsstoornis en daarmee de problematiek zelfs verergeren. En nu heeft hij te maken met de wet op passend onderwijs of eigenlijk meer de uitleg en uitvoering van die wet. Regulier onderwijs is in onze regio a priori uitgesloten want wij weten wat goed voor hem is. Dit is niets meer en niets minder dan institutioneel validisme. Dit moet stoppen. Het is hartverscheurend om te zien hoe Valentino in de bloei van zijn jeugd al getraumatiseerd is door zijn onderwijservaringen. We moeten ons afvragen hoe het mogelijk is dat er geen passende onderwijsplek voor hem beschikbaar is, tenzij je een afstand van maar liefst veertig kilometer enkele reis moet afleggen. Is dit werkelijk wat wij tegenwoordig verstaan onder passend? Is het redelijk om van een jong kind te verwachten dat hij elke dag een lange en vermoeiende reis maakt, ver weg van zijn vertrouwde omgeving in een taxi terwijl Dordrecht het vervoer niet vergoedt? Ik ben ondernemer en ik heb personeel, mijn zaak draait wel door, ik breng hem, ik haal hem als het moet, ik vind het goed. Maar je zal maar in loondienst zijn, hoe doe je dat dan? Hoe gaat dat? Het doel van wet op passend onderwijs was om ervoor te zorgen dat alle kinderen ongeacht hun beperkingen recht hebben op passend onderwijs. Het was een nobel streven maar helaas schiet het tekort in de uitvoering daarvan. Het is een bittere ironie dat de wet die bedoeld was om inclusie en gelijke kansen te bevorderen nu juist een barrière vormt voor kinderen zoals Valentino. Laten we niet vergeten dat elk kind uniek is met zijn eigen behoeften en talenten. We moeten ons inzetten om een onderwijssysteem te creëren dat flexibel genoeg is om aan die behoefte te voldoen. Dat betekent dat we moeten investeren in voldoende middelen, een vernieuwd curriculum, bekwame docenten op alle scholen en passende faciliteiten, zodat elk kind de kans krijgt om zijn volledige potentieel te bereiken. Ik roep u allen op als vertegenwoordigers van onze gemeenschap om niet alleen te luisteren naar de verhalen van de ouders die hier vanavond aanwezig zijn, maar ik moedig u ook aan om de verhalen aan te horen van de ouders van de kinderen die al thuiszitten. Laten we hun stemmen versterken, laten we Valentino en al die andere kinderen zien dat wij als gemeente achter hen staan en bereid zijn om verandering teweeg te brengen. Laten we onze krachten bundelen, samenwerken met onderwijsinstanties, ouders en experts en streven naar een passend onderwijsstelsel dat recht doet aan de behoeften van onze kinderen, een onderwijssysteem dat echt inclusief is. Ik weet dat de bal vooral in Den Haag ligt, maar ik wil u verzoeken uzelf af te vragen hoe wij hier als samenleving in beland zijn geraakt. Ik wil u vragen regelmatig aan te schuiven bij het samenwerkingsverband. Ik wil u vragen het gesprek aan te gaan met de betrokken ouders en de kinderen. Ik wil u vragen er alles binnen uw macht aan te doen om ervoor te zorgen dat onze kinderen een passende onderwijsplek hebben, op school, online, of thuis zodat zij zich verder kunnen ontwikkelen en daarmee kans hebben op een betere toekomst. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel voor dit betoog. Wederom de vraag kijk ik om mij heen of daar ook nog opmerkingen of vragen over zijn. Mevrouw Boom, u heeft het woord.

Mevrouw Boom-Vos: Ja, uw verhaal komt hard binnen bij mij. Zo. Ik ga even rustig worden, vooral ook omdat ik in eenzelfde situatie zit. U vraagt: nou, kijk, ga met ons in gesprek. Kijk, er zit heel veel in Den Haag. Nou, dat is dadelijk een andere discussie.

Kijk wat we in Dordrecht kunnen doen. En ik neem uw aanbod graag aan. Dus misschien dat we daar ... Want ik ben ook op zoek, u zegt: nou, ga met ons in gesprek. Nou, gesprek is altijd goed maar het moet ook ergens toe leiden voor allebei de kanten anders is het weinig, heeft het weinig zin. Maar dat is het eigenlijk, geen vraag, sorry voorzitter, het moest er even uit.

De voorzitter: Ik begrijp het natuurlijk, ik ken de persoonlijke situatie. De heer De Bruin wilde daarop reageren.

De heer De Bruin: Nee, alleen dank voor deze reactie.

De voorzitter: De heer Schilt.

De heer Schilt: Ja, over de mishandeling van uw zoon, was dat dan op een speciaal onderwijs of was dat dan op het ... Oké, ja.

De heer De Bruin: Even, het was niet de school waar die nu zit, daar is het rustig.

De voorzitter: Mevrouw Van Engelen.

Mevrouw Van Engelen: Dank u wel voorzitter. Pak gelijk de kans om alle sprekers bij deze te bedanken voor de uitgebreide verhalen, dat is niet altijd makkelijk om te delen. Dank jullie wel daarvoor. Er gaan gelijk allemaal vragen in mijn hoofd om hoe gaan we dit oplossen en voordat we onze tenen dippen in het water van scholen, lerarentekort, moeilijk, we gaan met ze op zoek naar oplossingen, hoorde ik de heer De Bruin zeggen: onze kinderen willen onderwijs op school, online of thuis. Begrijp ik daar goed in dat er alternatieven zijn voor het gebouw van school. Het kan dus ook thuis of online?

De heer De Bruin: Die zijn er, dat is de variawet.

De voorzitter: Het antwoord is ja hoor ik, dus. Als ... Nog de heer Schilt nog.

De heer Schilt: Daar een vervolgvraag op, op de wethouder. Hebben wij daar enige ruimte in gezien dat ... Wat? Ja, mag ik hem stellen?

De voorzitter: Ja sorry, ja nee nee nee ja. Nee nee nee, ik had het woord al gegeven dus ik zit even naar de griffier te luisteren, ga je gang.

De heer Schilt: De vraag aan de wethouder over hebben wij de ruimte om die aanpassing te doen gezien dat Arcade Dordrecht daarover gaat, over de gebouwen zeg maar.

De voorzitter: Ja, dit zijn vragen natuurlijk voor de wethouder zo meteen. Dus dat moeten we eventjes daarvoor bewaren denk ik. Ik ga daar geen antwoord op geven, om mij aan te staren. Dan de heer De Heer die wilde nog wat vragen.

De heer De Heer: Ja voorzitter, dank u wel. En ook namens mij hartelijk dank voor het inspreken en de openheid. Inderdaad, dan schiet je gelijk in de oplossingsrichtingen.

Ik hoorde ook diezelfde opmerking, school, online, thuis. Dus je hebt het over fysieke plekken waar tekort aan is, over aanbod met ook dan nog de juiste aanpak vanuit de Matchmakers wat we ook hoorden. Zou ik misschien aan de laatste spreker mogen vragen waar de eerste urgentie zit, waarvan u zegt, ja, daar moet de aandacht het eerst naartoe. Want het zijn verschillende dingen waar aandacht naartoe moeten, waar ligt volgens u dan de eerste prioriteit?

De heer De Bruin: Nou, als ik dat had geweten, had ik hier niet gezeten denk ik, om mee te beginnen. Maar ik zou zelf een ander denkkader hanteren. Dus niet meer uitgaan dat onderwijs per definitie op school moet plaatsvinden, maar het ruimer zien en er gewoon gebruik van gaan maken. Thuiszitters zijn gewoon een feit en die krijg je ook met deze setting niet opgelost en volgend jaar ook niet. Er is een hele tendens dat er steeds meer mensen, kinderen uitstromen naar het speciaal onderwijs dus je weet dat het steeds drukker wordt, dat dus ook steeds meer thuiszitters komen. Dus anticipeer daar wel op en ga gewoon kijken naar de alternatieven die er zijn en huur daar mensen voor in. Klop aan bij het samenwerkingsverband, open die portemonnee en als ze dan geen geld meer hebben, moeten ze naar Den Haag toe. Maar dat is wel de eerste weg die ingeslagen moet worden. Dus ga anders leren denken.

De voorzitter: Ja, nog een vraag van voordat we beginnen met de stoelendans, mevrouw Pichel.

Mevrouw Pichel: Ja, dank u wel voorzitter. Ja, ook van mijn kant, ik ken het probleem, mijn zoontje is dan wel wat jonger dan jullie kinderen wat ik nu heb begrepen maar ook ik kom dit tegen bij mijn kind, dus het is zeker ook herkenbaar. Wat ik jullie alle vier wel hoor zeggen is: ik heb jullie eigenlijk alle vier meerdere malen het woord probleem horen zeggen. En dat enerzijds snap ik die en anderzijds als we het heel de tijd hebben over een kind wat een probleem is of een probleem veroorzaakt of wat dan ook, dan voelt dat kind dat en als ik dan uitga van mijn persoonlijke ervaring dan denk ik: ja, wat als het probleem het probleem niet is en wat als deze kinderen zo'n capaciteit hebben dat ze nooit gekomen zijn om te passen binnen het systeem wat we nu hebben? Op zich en daar ben ik het met mevrouw Boom eens, ik kijk er ook graag naar uit hoe we hier verder mee omgaan, dat kan nu niet. Ik heb ook van de wethouder gezien dat de wethouder graag kijkt naar creatieve manieren om om te gaan met dingen in de stad en niet meteen zoals mevrouw Van Engelen net ook aangaf meteen aankomen met een oplossing van het probleem maar laten we eens even onderzoeken wat hier echt aan de hand is en wat we met z'n allen kunnen zodat je iets kunt aandragen wat blijvend is en wat werkt. Dus dat zou eigenlijk mijn opmerking voor jullie zijn.

De voorzitter: Dank. Ik wil de sprekers in ieder geval danken, denk dat het wel binnengekomen is bij de meesten hier. En dan gaan wij volgens mij een stoelendans en dan wil ik in ieder geval de sprekers verzoeken om op de tribune plaats te nemen en dan, wat krijgen wij dan? De volgende, mevrouw Schöpping en mevrouw Oprel. Toch, ja toch? Ja, zijn andere, zit ik ook naar te kijken, ik denk ben ik nou gek, maar goed. Dat koppel ik morgen met Denise nog wel eventjes, dan. Jullie gaan een presentatie geven neem ik aan? Toch niet?

Ja, wij waren ook, wij waren even in verwarring maar u gaat wat vertellen? In vijf minuten? Allemaal of eentje? Niet. Ja, maar nu gaat het even verkeerd want ik had in ieder geval, de raad verteg... u bent mevrouw?

Mevrouw Willemze: Willemze.

De voorzitter: Willemze, oké. Want we hadden hier mevrouw Schöpping voor ... Oké, mevrouw Schöpping is er ook en dan Oprel is er ook.

Mevrouw Willemze: Bij leerplicht staat dus geen naam, maar er staan wel twee mensen.

De voorzitter: Oké, maar u gaat wat vertellen. Oké nou. Als we weer eventjes tot rust gekomen zijn allemaal en weer even de concentratie hebben om in ieder geval even wat aandacht te geven aan de voorzitter zou dat ook fijn zijn. Wij gaan mevrouw Boom, de heer Schilt en de heer De Vries, neemt u mij niet kwalijk, streng maar rechtvaardig heb ik al aangegeven. Wij hebben hier, ik geef gewoon eventjes degenen die nu aan de tafel zitten eventjes dat ze zich kort kunnen voorstellen en dan in ieder geval dat er een verhaal komt hoorde ik. En dan wil ik even links beginnen, gewoon eventjes kort uw naam en uw rol hier waar u werkt en dergelijke.

Mevrouw Demir: Saniye Demir, ambtelijke ondersteuning.

Mevrouw Oprel: Carla Oprel, programmamanager voortijdig schoolverlaten voor de regio Zuid-Holland Zuid en Da Vinci College.

Mevrouw Kucukgulmez: Zeynep Kucukgulmez, beleidsadviseur bij Leerplicht en Voortijdig Schoolverlaten regio Zuid-Holland Zuid.

Mevrouw Schöpping: Marie-Bernadette Schöpping, interim-directeur bestuurder van het samenwerkingsverband Dordrecht.

Mevrouw Willemze: Reimke Willemze, manager bij Leerplicht en Voortijdig schoolverlaten Zuid-Holland Zuid.

De voorzitter: Er was eventjes wat verwarring, maar over wie wat allemaal kwam doen. Maar ik hoorde dat u in ieder geval een kort verhaal heeft waar in ieder geval de commissie dan eventueel vragen over kan stellen. En dan u heeft in ieder geval genoeg mensen bij u ook om u daarbij te helpen neem ik aan. Ja. Eentje, nou dat is zat. Ik geef u het woord.

Mevrouw Willemze: Dank u wel. Ja, zoals gezegd mijn naam is Reimke Willemze. Jullie hebben het jaarverslag gekregen van Leerplicht en Voortijdig Schoolverlaten, een factsheet en zojuist hebben wij ook een presentatie rondgedeeld die wij niet gaan houden, want dat zou te veel tijd kosten. Ik ga gewoon vijf minuten wat zeggen en ik begin met een vraag die u net stelde en waar niet een duidelijk antwoord op was maar waar wij vanuit leerplicht wel gewoon de feitelijke informatie kunnen geven zonder dat daar een politieke duiding aangegeven wordt want daar is de wethouder voor. Namelijk de vraag of onderwijs ook buiten school kan: ja, dat kan.

Onderwijs is locatieonafhankelijk, het is niet verplicht om het onderwijs in een schoolgebouw te organiseren. Dus dat is even een feitelijkheidje waar ik denk ik u mee kan helpen. Dan even Leerplicht en Voortijdig Schoolverlaten. Leerplicht, dat klinkt als die boa, die politieagent die met zijn vingertjes staat te zwaaien als het kind een dag voor de schoolvakantie mee met ouders gaat. Dat is het imago waar wij mee te maken hebben maar wat allang niet meer deugt. Maar we hebben wel te maken met een leerplichtwet uit 1969, bijna net zo oud als ik ben. Die leerplichtwet wordt niet aangepast, de maatschappij past zich wel in hoog tempo aan. Dus waar wij mee te maken hebben is dat wij binnen de kaders van de wet toch zoveel mogelijk ons aanpassen aan waar de samenleving vraag naar heeft. Ik ben heel blij met de spreker door mevrouw Anke-Elze Rietstap dat dat ook herkend wordt blijkbaar, dat wij ons echt wel aanpassen aan de behoeften met alle kanttekeningen natuurlijk. Maar wij zijn dus een tijdje al bezig om duidelijk te maken dat LVS er vooral is om te helpen. En wij hebben daar een campagne opgezet zodat ook ouders bijvoorbeeld niet denken: oh LVS, daar moet ik maar ver weg blijven want dat zijn die boze boemannen die mij gaan bestraffen omdat mijn kind thuiszit. Nee, wij zijn er om te helpen. En ik ben het ook eens met wat er wordt gezegd dat onderwijs hier zit en zorg hier en dat wij nog onvoldoende efficiënt samenwerken, daar kan echt nog heel veel in verbeterd worden. Maar wij zijn wel allemaal met datzelfde doel voor die kinderen en die ouders die hulp nodig hebben om een passende plek voor hun kind te krijgen. In dat kader is heel belangrijk de methodische aanpak schoolverzuim. Wij hebben in de tijd dat leerplicht echt nog leerplicht was te maken gehad met een strafrechtelijke aanpak schoolverzuim. Nou, dat woord zegt al genoeg. Ook het Openbaar Ministerie wat, want het is niet de gemeente of de gemeenteraad die ons daarop aanstuurt, maar echt het Openbaar Ministerie, een strafrechtelijke taak, die merkte dat er toch veel strafzaken bij hen kwamen waar zij echt gewoon het verschil niet konden maken, waar niet straf nodig was maar hulp. Dus sinds een aantal jaren werken wij met een methodische aanpak schoolverzuim en die gaat ervan uit dat hulp altijd voorliggend is. En dan is het wel van belang dat we en ook dat hebben een aantal sprekers duidelijk gezegd, dat we er zo vroeg mogelijk bij zijn. En daar zit echt nog een groot verbeterpunt. Nou, ouders weten ons langzamerhand al meer te vinden. Ook echt een oproep aan scholen om ons nog sneller te vinden. En niet dat wij altijd de oplossing hebben want hiernaast mij zit het samenwerkingsverband, die hebben ook zeker vaak een oplossing en soms zit de oplossing meer juist aan de hulpkant dan aan de onderwijskant, maar moet het wel samen doen. Dan nog heel kort even, wij gaan ook zo nu en dan over vrijstellingen. Gisteravond is daar nog een item over geweest in het achtuurjournaal. Ik wil daar nu niet op ingaan, want daar gaat het duidelijk vanavond niet over, maar mocht u daar vragen over hebben, dan kunt u daar ook bij ons over aankloppen. Ja en de thuiszitters, het onderwerp hoeveel aandacht we er ook aan geven, het groeit alleen maar. Dus dat hier een vraagstuk ligt, een, ja, maatschappelijk vraagstuk waar verschillende partijen iets aan moeten doen daar, ja, ik denk dat ik daar niet veel woorden aan hoeft kwijt te raken. Ik wil het daarbij laten.

De voorzitter: En dan is de volgende vraag natuurlijk want dit is kort eventjes het verhaal. Mevrouw Van Engelen.

Mevrouw Van Engelen: Dank u wel, bedankt voor de uitleg. Kunt u voor mij voor de beeldvorming een praktisch voorbeeld geven hoe het er vroeg bij zijn eruitziet. Hoe ziet dat eruit met de leerlingen erbij en op de school of niet.

Mevrouw Willemze: Ja, dat is een heel mooie vraag. Wij zien dat scholen over het algemeen echt wel een goed beeld hebben van kinderen, alleen zeker in het primair onderwijs nog vaak denken: wij lossen het zelf wel op door iets harder te lopen. Vaak dan die problemen die vallen dan vroeg in het middelbaar onderwijs uit en het er vroeg bij zijn betekent dat je eigenlijk, zoals ook de sprekers en de ouders hebben verteld, dat je al heel vroeg kijkt van wat is hier nou eigenlijk aan de hand? Is dit een onderwijsprobleem? Zit het in de school? Zit het in kind of zit het in de, ja, zeg maar de omgeving van het kind? En dan kan of de school of zeg maar de hulpverlening, dus de school zelf kan het doen of de hulpverlening kan het doen of je moet inderdaad naar een andere school zoeken. Nu zien we nog veel te vaak dat het probleem eerst steeds groter wordt zodat de verhouding tussen onderwijs en tussen ouders en school verstoord raakt of dat de verhouding tussen ouders en zorgverlening verstoord raakt of tussen zorgverlening en school. Ja en dan krijg je de inefficiënties en de geldverspilling waar mevrouw Rietveld over sprak.

Mevrouw Van Engelen: Een hele kleine vervolgvraag voorzitter. Als de school jullie inschakelt betekent dan dat een hulpverlener op school komt en dus met school moet gaan samenwerken om het kind verder te helpen, te leren?

Mevrouw Willemze: Dat is dus afhankelijk van wat het vraagstuk is. Dat kan zijn, ja. Maar het kan ook zijn dat het meer bijvoorbeeld in de structuur in de thuissituatie zit. Als een kind bijvoorbeeld structureel niet op tijd komt, dan hoeft er misschien op school niks te gebeuren maar dan moet er iets in de thuissituatie gebeuren. Dus dat is echt afhankelijk van wat er aan de hand is.

Mevrouw Van Engelen: Dank u wel.

De voorzitter: De heer Kleinpaste.

De heer Kleinpaste: Ja voorzitter, toch nog even een vraagje over de leerplicht. Ik schrik daar iedere keer weer van, ik weet wel dat die wet uit 1969 dateert maar mijn hemel, waarom hebben we er nooit wat aan gedaan? Je hoort in het onderwijsveld ook heel veel dat ze echt zouden moeten omschakelen naar leerrecht. Wat is nou uw professionele opinie hoe je, wat daar de blokkades zijn en hoe je die beweging in gang zou kunnen zetten? Want daar ben ik vooral benieuwd naar want leerrecht biedt een echt heel andere invalshoek dan leerplicht.

Mevrouw Willemze: Heel mooie vraag. Ik moet daarmee oppassen dat ik geen politieke uitspraken ga doen, ik moet hem vooral feitelijk beantwoorden.

De heer Kleinpaste: Daarom vroeg ik uw professionele opinie.

Mevrouw Willemze: Ja precies. Mijn professionele opinie is dat het bij leerrecht gaat om iets anders dan, want we noemen het leerplicht maar eigenlijk betekent het, is het schoolplicht, een onderwijsplicht om, ja, school inschrijvingsplicht. Plicht om je kind in te schrijven in een school en als je de kanteling maakt naar leerrecht of ontwikkelrecht, dan gaat het niet meer om dat het per se in de school tussen die muren moet maar dan zijn er dus ook andere mogelijkheden. En ja, we hebben in corona heel veel problemen gezien door het thuiszitten, door thuisonderwijs, maar wij hebben ook gezien dat er kinderen waren die opbleiden omdat er minder prikkels waren en die juist profijt hadden van het feit dat er op afstand onderwijs gegeven werd en dat soort maatwerk dat zou, ja, dat zou het leerrecht zijn.

De voorzitter: Mevrouw Pichel.

Mevrouw Pichel: Ja, dank u wel voorzitter. Ik wil nog even aanhaken dat de heer De Bruin net een opmerking had gemaakt dat hij bij zijn zoon dat autisme behandeld werd als een gedragsstoornis. Nou, uit mijn eigen ervaring met mijn eigen kind weet ik ook dat dat het niet is, dat het niet een kind is die, dat dat niet de oorzaak is en dan vraag ik ook naar uw professionele opinie of u dus al een verschuiving ziet bij instanties ten aanzien van de aanpak of benaderd wordt nog steeds of behandeld wordt als een gedragsstoornis of dat we daar wel een verschuiving in zien dat er eigenlijk iets anders aan de hand is.

Mevrouw Willemze: Ik kijk even naar mijn buurvrouw of, ja. Ik denk dat zij dat beter kunnen beantwoorden.

De voorzitter: Ja, natuurlijk, u mag ... Als dat beter is, dan doen we dat, mevrouw.

Mevrouw Schöpping: Ik denk het antwoord daarop is: ja, die verschuiving is er. En ik, maar ik kan me tegelijkertijd heel goed voorstellen dat het wel zo ervaren en gevoeld wordt, dat er naar een zoon of dochter gekeken wordt als anders en afwijkend en niet passend bij deze school. Maar het is niet zo dat autisme of autismspectrumstoornissen dat dat door behandelaars of door mensen op de school gezien wordt als een gedragsstoornis. Kan wel zijn dat er gedrag is dat waar de leerkracht of de docent geen weg mee weet.

Mevrouw Pichel: Mag ik dan nog een aan volgende vraag?

De voorzitter: Ja, nog een vervolgvraag, mevrouw Pichel.

Mevrouw Pichel: Als er dus wordt gezien dat het geen gedragsstoornis is, dat er dan een verschuiving is, waar is die verschuiving dan nu naartoe? Wat is de visie en de perceptie?

Mevrouw Schöpping: Die verschuiving die is en misschien goed om ook even aan te haken op de vorige vraag, die gaat naar, tenminste dat is de bedoeling, naar hoe kunnen we dat wat het kind nodig heeft aan ondersteuningsvragen want we noemen het ook geen zorgvragen, een probleem, maar ondersteuningsvragen, hoe kunnen we dat in het onderwijs bieden? En misschien even vanuit het samenwerkingsverband is er sinds dit jaar een team gestart, samenwerkingsverband en het sociaal wijkteam samen, dat gezamenlijk optrekt om, nou, dreigende thuiszitters vanuit de scholen en de scholen te ondersteunen voordat het te laat is inderdaad, want dat hoor ik ook. Ze komen in beeld als het eigenlijk al zover is als een kind van school af moet. Dat willen wij natuurlijk voorkomen met iedereen die hier zit en dat is een gezamenlijk dus dat is vanuit het sociaal wijkteam en het samenwerkingsverband, waardoor we hopen dat er ook, nou, dat er sneller geschakeld kan worden naar wat er nodig is, zowel vanuit zorg als onderwijs.

De voorzitter: Dank ja, ik geef mevrouw Boom nog even het woord en dan moeten we toch echt omdat negen uur wij echt aan het einde zitten en ik wil ook de wethouder nog eventjes toch wat laten vertellen, dat was de bedoeling in ieder geval als ik de wethouder zo aankijk. Dus ...

Mevrouw Boom-Vos: Ja dank u wel. Mijn vraag sluit een beetje aan bij mevrouw Pichel. Ik weet niet of dat u dadelijk nog inspreekt of niet, maar het gaat over passend onderwijs en ik was vooral om benieuwd hoe bij thuiszitters of dreigende uitstromen ook kijken naar de mogelijkheden die passend onderwijs biedt. En daar hoor ik veel het samenwerkingsverband en we horen net wel dat het niet altijd goed gaat maar daar is ook wel veel aandacht voor hoor ik ook. Ik hoor op het mbo dat daar het passend onderwijs vaak veel slechter geregeld is. Ervaren jullie dat ook zo met dreigende thuiszitters of is dat een niet, is dat subjectieve opinie?

De voorzitter: Wie gaat deze vraag of dat het op het mbo wat slechter is geregeld. Gaat uw gang.

Mevrouw Oprel: Ja, van oudsher heeft het mbo die zorgplicht niet. Passend onderwijs is pas laat het mbo ingekomen. We krijgen financiële middelen om daar handen en voeten aan te geven maar zijn niet altijd even goed in staat om alle maatwerk waar het eigenlijk steeds om ging te kunnen bieden. Dat is eigenlijk toch wel waar we zelf ook steeds op uitkomen. Maatwerk is vaak de oplossing en daar hangt een stevig prijskaartje aan.

Mevrouw Boom-Vos: En, ik ga heel even door voorzitter, kleine verdieping.

De voorzitter: Ik was even met de administratie bezig, gaat uw gang.

Mevrouw Boom-Vos: Ik begrijp dat u zegt maatwerk zit hangt een prijskaartje aan, ik, mijn vraag was wat heeft u nodig? Dan hoor ik al snel geld maar dit moet uit het Rijk komen of kan een gemeente Dordrecht daar ook bij helpen of heeft u professionele inzet nodig? Hoe kunt u die maatwerk wat verbeteren?

Mevrouw Oprel: Daar is onder andere ook het regionale VSV programma voor om met elkaar programma's te ontwikkelen om maatwerk te kunnen leveren. Nou, dat gebeurt in een aantal projecten. We zijn ook altijd in gesprek met de gemeente Dordrecht om daarnaar te kijken. Maar het is niet altijd alleen geld, het is ook gewoon deskundigheidsbevordering. En als je ziet dat het mbo van ver moet komen omdat niet van oudsher in dat pakket zit, betekent het dat we heel veel deskundigheidsbevordering nog moeten gaan inzetten en dat loopt nu ook, er zijn bij ons veel projecten die wij optuigen om de docenten, want die moeten het gaan doen met elkaar in de klas, deskundig te maken: hoe reageer ik op iemand die, nou enzovoort. En tegelijkertijd zijn alle basisvoorzieningen die het mbo heeft, zijn we ook op zoek constant naar die verbinding met elkaar om ook op school dat onderwijsteam en dat zorgteam goed op elkaar te laten aansluiten, zodat iemand zo snel mogelijk bepaalde hulp kan krijgen. En het is een heel ingewikkeld vraagstuk, het mbo is heel erg, is gericht op beroepsonderwijs dus de eerste vraag als jongeren bij ons komen van wat niet alleen wat wil jij gaan doen maar, het beroepsbeeld en past dat dan ook bij wat je kan, wat je wat je wilt gaan doen en noem het allemaal maar op. Dat is ook een heel belangrijk vraagstuk, ben je in staat om stages bijvoorbeeld te kunnen lopen en noem het allemaal maar op. Ja.

De voorzitter: Ik begrijp dat er nog heel wat vragen zijn maar dit onderwerp komt gewoon weer terug. Ik wijs de commissie erop dat er natuurlijk een startnotitie komt. Ja, het komt, ja ja, de griffier die zegt inderdaad het onderwerp thuiszitters komt expliciet nog terug in het meerjarenbeleidsplan van de dienst gezondheid en jeugd en dat wordt op 29 augustus hier behandeld. Dus ik wilde toch om in ieder geval tijdig ook weer te kunnen afsluiten om negen uur de wethouder eventjes ...

De heer Kleinpaste: Voorzitter?

De voorzitter: Mevrouw, ja, mijnheer Kleinpaste.

De heer Kleinpaste: Ja, ik zou dan toch een punt van orde willen maken want ik zou er erg aan hechten om met de wethouder het gesprek niet af te raffelen, maar gewoon zorgvuldig te kunnen voeren. En ik heb het gevoel dat er veel vragen leven en dat je dan uit de tijd schiet en om negen uur heeft een aantal van ons een andere vergadering. Dus ik zou liever dan op een ander moment opnieuw inplannen dat we ruim de tijd om met de wethouder dit gesprek gewoon te kunnen voeren.

De voorzitter: Ik ben uw nederig dienaar zoals u weet mijnheer Kleinpaste, dus wat dat betreft is het aan de commissie om zelf te bepalen in hoeverre ... Ja oh, nou de wethouder wil daar zelf even op nog op reageren want ...

Mevrouw Van Benschop: Ja, voordat ik inhoudelijk inga op wat ik gehoord heb, ik begrijp de vraag van de heer Kleinpaste heel goed. Ik denk ook dat in die zin het een goed nieuws dingetje is dat de visie, de startnotitie voor de visie op het voortgezet onderwijs niet bij de stukken zat vandaag. Dat heeft namelijk wat meer tijd geboden voor dit gesprek. Ik denk wel dat bij de nieuwe bespreking die we daarvoor gaan plannen dit gesprek ook zeker nog niet afgerond is.

Dus het gaat mij niet zozeer om het gesprek met mij wat opnieuw gepland moet worden, maar ik zou ervoor willen pleiten dat we dit gesprek hier ook niet sluiten en dat we de input die we hier hebben gekregen meenemen ook in het gesprek over de visie op het voortgezet onderwijs om te voorkomen dat het, nou ja, niet een samenwerking wordt, want die visie op het voortgezet onderwijs maken we samen met het samenwerkingsverband en het onderwijs zelf. Dus ik weet niet of ik dan nog moet reageren op de vragen die gesteld zijn, voorzitter.

De voorzitter: Nee ja nee, ik kijk even. De heer De Boer zat ook al naar mij te wenken dat hij wat wilde zeggen. Ga uw gang.

De heer De Boer: Ja, dank u wel voorzitter. En het is juist belangrijk omdat hier ook mensen in de zaal zitten die net ingesproken hebben want anders gaan we misschien een heel andere vergadering houden, maar we gaan hem vervolgen straks. Maar ik was even benieuwd, even kort na de presentatie. U noemde net ook dat er succesverhalen zijn van het thuisonderwijs ook in de coronatijd maar tijdens uw presentatie heb ik even vooral de mimiek gevolgd van de ouders die ook ingesproken hebben daarnet en dan hoor ik toch een ander verhaal, ik hoor toch verhalen over we zijn al jaren bezig en, ja, volgens mij is thuisonderwijs prima, maar volgens mij ook volgens de ouders ook niet de oplossing.

Mevrouw Willemze: Goed dat u dat vraagt, ik heb niet de suggestie willen wekken dat het altijd de oplossing is. Ik heb alleen maar willen zeggen dat het voor sommige kinderen waarvoor een prikkelarme omgeving belangrijk is, we hebben gemerkt dat het soms een oplossing kan zijn. Dat is de nuance.

De voorzitter: Mevrouw Van Engelen.

Mevrouw Van Engelen: Voorzitter. Ik heb even een hele kleine ja nee vraag aan de wethouder en dan gelijk een vervolg, mag dat? Ja, hoorde ik de wethouder net inderdaad, voorzitter, hoorde ik de wethouder inderdaad net voorstellen van dit deze problematiek gaan we betrekken bij de startnotitie voortgezet onderwijs. Maar de thuiszitters is ook een onderwerp op zichzelf waarop we het gesprek verder moeten voeren. Dus twee gesprekken.

De voorzitter: Ik wil want ik krijg net het verzoek toch van de wethouder dat zij toch even gewoon kort tien minuten even nog eventjes het woord mocht voeren. En als wij gaan concluderen kunnen wij altijd nog eventjes verder kijken van hoe we verder gaan met het onderwerp of dat de wethouder u overtuigd heeft dat er nog stukken komen waar we het over kunnen hebben, of dat we nog een beeldvormende sessie nodig hebben. Is dat duidelijk?

De heer Schilt: Voorzitter ja, ik heb dan ...

De heer Kleinpaste: Voorzitter?

De voorzitter: Een tegelijk is altijd, de heer Schilt eerst en dan de heer Kleinpaste.

De heer Schilt: Ja, ik heb dan mijn punt van orde want ik begrijp dus van de wethouder dat het gesprek dat we hier voeren dat dat een komende vergadering kan zijn, toch, over uw verhaal? Want dan zouden we nu beter denk ik gebruik van kunnen maken dat er heel veel mensen aanwezig zijn voor de beeldvormende sessie en dat we dus het verhaal van de wethouder tot de volgende keer verplaatsen. Want ik heb dertig vragen nog niet eens voor de wethouder die ik graag een paar van op het moment kan stellen.

De voorzitter: Nou kijk, het is heel simpel. De wethouder is te gast hier dus als de wethouder vraagt om tien minuten en u geeft aan dat u andere wensen heeft, dan gaat dat gebeuren. Mijnheer Kleinpaste.

De heer Kleinpaste: Ja, ik sluit in zekere zin aan op de heer Schilt, ook omdat ik daar aanvankelijk al een punt van maakte. Ik zou het lastig vinden als de wethouder nu tien minuten wel het een en ander stelt, hoe interessant ik het ook vind, omdat het allerlei vragen oproept die ik dan eigenlijk ook meteen zou willen kunnen stellen en daar ontbreekt de tijd voor. Dus vandaar mijn verzoek om het op een ander moment in te plannen.

Mevrouw Van Engelen: Voorzitter, ik heb daar ...

De voorzitter: Ik hoor opeens een stem aan de andere kant. Ja, mevrouw Van Engelen, ja.

Mevrouw Van Engelen: Ja, ik denk dat ik wel een klein ordevoorstel kan doen waar de hele commissie het misschien over eens is, want we hebben het hier over twee dingen. Vandaag hebben we het heel erg over de raadsinformatiebrief en er zijn sprekers bij en de wethouder wil daar heel graag een toelichting over geven en ik zie een beetje in de ogen van de wethouder dat dat een toelichting is die ook ons ten goede komt. Maar we hebben vanavond ook gemerkt door de sprekers dat de thuiszittersproblematiek is serieus en complex. Ik hebben het net ook even met de heer De Heer erover gehad van als commissieleden, niet iedereen van ons heeft in het onderwijs gewerkt, is het nu in een keer te begrijpen. Nee, dat is lastig. Dus laten we er hier recht aan doen, laten we nu tien minuten de wethouder aanhoren en daarna met elkaar bepalen van we kunnen ook gewoon nog een losse beeldvormende sessie alleen over de thuiszittersproblematiek organiseren.

De voorzitter: Dat zou mijn voorstel ook zijn inderdaad, even de wethouder en dan daarna kunnen we concluderen of er nog een beeldvormende sessie kunnen hebben. Dan doen we iedereen denk ik, ja oké? U heeft het woord volgens mij op dit moment, wethouder.

Mevrouw Van Benschop: Ja, dank u wel voorzitter. Nou, al is het alleen al om aan te geven, dat heb ik niet heel erg vaak, maar dat ik ook met een beetje zweethandjes zit te luisteren naar al die verhalen van ouders die met kinderen zitten waarvan ze denken hoe ga ik mijn kind het beste helpen, om dat te kunnen doen wat het beste is voor het kind. Ik heb zelf drie kinderen, ik kan me er niks bij voorstellen. Dat is het eerlijke verhaal.

Ik hoor uw verhaal aan en ik snap echt de wanhoop en, nou ja, de vraag om hulp. Ik snap u echt en ik denk dat het daarom heel goed is dat deze partners ook aan tafel zitten. De gemeente heeft hier niet alleen een rol in, sterker nog, er is vooral een hele grote rol voor het onderwijs, waarbij ik absoluut niet wil zeggen dat de gemeente zich daarvan terugtrekt. Sterker nog, we delen die zorgen, we zien de zorgen, het samenwerkingsverband heeft een grote rol om het onderwijs bij elkaar te brengen om te kijken hoe gaan we deze kinderen een plek bieden? Maar wij zijn ook van mening, ik ben van mening, dat de gemeente daar wel degelijk faciliterend in kan zijn en dat we daar samen in moeten optrekken. Dat is de reden dat we komen met een startnotitie voor het voortgezet onderwijs, dat is een samenwerking tussen schoolbesturen, het samenwerkingsverband en de gemeente. Dan gaat het over onze afzonderlijke rollen maar namelijk allemaal wel met hetzelfde doel: het beste doen voor deze kinderen, niet alleen voor deze kinderen, maar voor alle kinderen die onderwijs genieten in Dordt of dat in ieder geval zouden moeten kunnen doen. Ik vind het daarom ook wel belangrijk om nog iets te zeggen over wat de heer Schilte, Schilt, sorry, pardon. De heer Schilt vroeg over de onderwijshuisvesting, Arcade gaat over de onderwijshuisvesting van het PO, is primair onderwijs. Wij zijn verantwoordelijk voor het voortgezet onderwijshuisvestingsplan. Wat we hebben gedaan is we weten dat scholen heel hard zitten te wachten op dat integraal huisvestingsplan want het gaat ook wel degelijk over: hebben scholen genoeg ruimte om het onderwijs te kunnen bieden? We hebben hem alleen wel omgedraaid, we hebben gezegd: we gaan eerst met elkaar op papier zetten, want we noemen het een visie maar uiteindelijk wordt het een afsprakenkader, hoe gaan we afspraken met elkaar maken, wie pakt welke rol en wie gaat wat inzetten om voor dat onderwijs te kunnen zorgen? En op basis daarvan dus het onderwijs en de inhoud wordt leidend aan het integraal huisvestingsplan. Dus om dan ook een bruggetje te maken naar bijvoorbeeld het speciaal onderwijs wat op dit moment te weinig ruimte alleen al heeft, fysieke ruimte om les te kunnen bieden, dat zijn afspraken die wij met elkaar gaan maken, waar de raad ook een rol in heeft, zeker in het onderdeel waar de gemeente verantwoordelijk voor is, om te kijken hoe we de inhoud leidend kunnen zijn en wat we dan moeten doen aan onderwijshuisvesting om ook daadwerkelijk die ruimte te kunnen bieden. Ik begrijp dat dat vragen oproept. Die discussie gaan we zeker voeren. De startnotitie ligt nu denk ik of die komt naar de agendacommissie met een verzoek om dat nog voor de zomer te agenderen, zodat we dat ook kunnen bespreken. Maar ik vind de suggestie om nog een sessie te doen over de thuiszitters, die heb ik gehoord. Volgens mij hebben we met de DG&J een sessie staan op 29 augustus ook over deze problematiek. Ik vind het lastig dat ik tien minuten heb want ik kan nu niet echt vragen beantwoorden en ik kan ook geen oplossingen aandragen. Die had ik ook niet op kunnen dragen met een half uur maar ik wil wel heel duidelijk, nou ja, laten zien en de hand uitsteken dat we echt horen wat de problemen zijn en dat ik ze ook voel. Dat geldt niet alleen voor mij, ik weet dat dat voor leerplicht, samenwerkingsverband en alle scholen ook geldt en dat dit echt een gezamenlijke opdracht is en dat niemand zich daaruit terugtrekt. Maar dat dit echt ook wel vraagt om, nou ja, lange termijn oplossingen. En ik weet dat het samenwerkingsverband op dit moment aan de gang is met de problemen van nu maar dat is niet de oplossing voor de lange termijn.

Dus dat is voor nu denk ik het beste wat ik wat ik kan bieden en ik hoop dat we bij de discussie over de visie op het voortgezet onderwijs, eigenlijk is visie een slecht gekozen woord, het moet een samenwerkingskader worden met afspraken, concrete afspraken. Ik hoop dat we daar dieper in kunnen gaan op welke rol wij kunnen pakken om deze problematiek, onder andere deze problematiek aan te pakken.

De voorzitter: En dan hebben wij een raadsinformatiebrief waar we nu een beeldvormende sessie over gehad hebben die als ik dan iedereen aankijk aardig wat impact heeft gehad maar ook heel veel vragen heeft opgeworpen. En dan is de vraag: hoe gaan wij uiteindelijk verder met deze raadsinformatiebrief? We hebben een aantal keuzes, we kunnen nog een keer een beeldvormende sessie doen, we kunnen een oordeelsvormende sessie doen of we kunnen hem inderdaad ter kennisneming naar de raad sturen en dan uiteindelijk wachten tot de nadere stukken komen. En dan kijk ik rond naar de commissie. Mevrouw Van Engelen.

Mevrouw Van Engelen: Ja, dank u wel voorzitter. Ik vraag me even hardop af of het handig is maar volgens mij moeten we het volgens de regels wel op die manier doen om dan dus de RIB opnieuw beeldvormend te organiseren. Maar mijn bedoeling, het voorstel aan de commissie is vooral om een beeldvormende sessie te hebben over de thuiszittersproblematiek. En daarbij wil ik voorstellen om aan tafel te gaan vooral met onderwijs, de zorg en de ouders. Want we hebben vanavond echt een driehoek gehoord en volgens mij is die driehoek heel erg belangrijk om voor ons een beeld te vormen en vooral ook erachter komen: waar kunnen we elkaar in versterken?

De voorzitter: Dat is duidelijk, dat is een voorstel om met name de thuiszittersproblematiek in de raad nog een keer te behandelen. En dan zie ik een aantal vingers. Mevrouw Pichel.

Mevrouw Pichel: Dank u wel voorzitter. Ja, ik kan me zeker vinden in het voorstel van mevrouw Van Engelen. Een aanvulling die ik zou willen doen en dat gaat inderdaad eigenlijk over uw voorstel om dit toch nog beeldvormend te behandelen en mijn verzoek zou eigenlijk toch wel zijn en ook medewerking van de rest van de commissie om dit beeldvormend te behandelen en dus ook te kijken of we bepaalde experts kunnen uitnodigen. Niet alleen de ouders en ook de mensen die hier zitten, maar er zijn ook bepaalde experts die meer kennis hebben van, nou ja, kinderen met bepaalde, nou ja, hier zeg je stoornissen maar laten we zeggen andere capaciteiten dan andere kinderen en waar ook hele successen bij zijn behaald. Dus dat zou ik wel interessant vinden om ook daar die expertise gewoon te ...

De voorzitter: Dat is dan in de agendasetting, agendacommissie iets om in te brengen. De heer Kleinpaste.

De heer Kleinpaste: Ja voorzitter, ik kan me op zich wel goed vinden in het voorstel van mevrouw Van Engelen. Dat laat onverlet dat ik ook nog wel de nodige vragen heb over het verslag van de leerplicht, maar misschien moet ik die dan schriftelijk stellen.

De voorzitter: Ja, dat lijkt mij dan, ja, de juiste weg dan. De heer Schilt.

De heer Schilt: Nou ja, ik had ook nog vragen over artikel 5 onder b. Is dat dan ook schriftelijk?

De voorzitter: Ja kijk, dat zijn dan, ja, informeerde vragen en mocht u inderdaad dat gewoon duidelijk willen dan is het makkelijkste om dat inderdaad gewoon op papier te zetten.

De heer Schilt: Maar is er dan niet onder de rest van de commissie ook onder deze onderwerp omdat mijnheer Kleinpaste dit ook opmerkt dat er ook dan een beeldvormende sessie op dit onderwerp nog erbij moet. Gezien dat er ook gewoon eigenlijk, er zijn gewoon vijf verschillende onderwerpen waar we het over hadden moeten hebben.

De voorzitter: Ja kijk, de griffier fluistert in mijn goede oor dat de tijd nu eenmaal ook schaars is en dat het misschien ook wel belangrijk is om dan de belangrijkste vragen eerst even op papier te zetten en te stellen en dat we dan daarna altijd kunnen bepalen. Mevrouw Boom, u had ook nog een vraag.

Mevrouw Boom-Vos: Ja, een aanvulling op de opmerking van mevrouw Pichel en mevrouw Van Engelen. Helemaal eens met het doel of de bespreking voor dat beeldvormende sessie. Wat ik er graag aan toe wil voegen is de vraag van wat net ook al opgemerkt werd, we zijn al vijftien jaar mee bezig, ik ga het kort houden hoor, wat kunnen we veranderen? Ik hoor de wethouder zeggen: wij kunnen als Dordrecht gemeente niet alles doen, we kunnen wel faciliteren. Ik zou dan ook heel graag daarin mee willen nemen of misschien vanuit de gemeente al voorgewerkt kunnen hebben, waar kunnen wij als gemeente op sturen en waar zijn we afhankelijk?

De heer Katif: Voorzitter. Ja, ik zit de hele tijd te wachten dus ik denk, nou ja, dan ...

De voorzitter: Mijnheer Katif, u kent mij, dat moet u gewoon doen. U heeft het woord.

De heer Katif: Dank u wel voorzitter. Nee, ik heb een vraag: hoe urgent is de stuk wat hier ligt, hoe urgent is dat om nu te bespreken en daarna gewoon naar de raad, whatever. Hoe urgent is dat? Want als het niet urgent is dan zullen we toch die discussie, want ik heb ook zo ...

De voorzitter: Ja ik, ja, de wethouder kan, het is een raadsinformatiebrief, er is geen urgentie denk ik als ik de wethouder aankijk, toch?

Mevrouw Van Benschop: Nou, daar ben ik het niet helemaal mee eens. Er is wel degelijk urgentie.

De heer Katif: Kijk, dat is nou precies wat ik ...

Mevrouw Van Benschop: Nou sorry, als ik dan even uit mag leggen. Er is wel degelijk urgentie. We horen hier een heleboel kinderen die volgend schooljaar thuiszitten.

We gaan met deze exercitie niet het probleem heel snel oplossen, maar het is wel heel erg van belang dat we nu doorpakken en dat we daadwerkelijk de stappen gaan zetten om in de samenwerking met de andere partners nu te gaan kijken: wat kunnen we als gemeente doen? Dus als de vraag is: moet het nu naar de raad omdat het anders, nou ja, bloed spoed dingen verkeerd lopen, nee. Maar ik zou u wel willen vragen om dit onderwerp niet door te schuiven naar medio volgend schooljaar, want dan hebben we daarna weer een probleem.

De heer Katif: Maar voorzitter, daar was ik bang voor want dat is het, het is een raadsinformatiebrief maar daar zit een aantal informatie in die in principe het werk van de wethouder, laat ik zeggen, ja, je wil door om het zo maar te zeggen. Terwijl ik nog steeds wat meer vragen heb over van alles en nog wat. En dan kan ik het wel schriftelijk doen maar het zijn geen technische vragen, het zijn politieke vragen die ik aan de orde wil stellen. En ik hoop dat de commissieleden ook gewoon van mening zijn dat het als het een politieke vraag is dat wij gewoon de beeldvormende sessie verlengen en dat we gewoon inderdaad wel degelijk een discussie erover hebben maar dat hebben we vandaag niet gedaan. We hebben alleen maar, ik heb nog niet eens de kans gehad om vragen te stellen, laat staan dat ik een pleidooi zou moeten houden.

De voorzitter: Ik ben het helemaal met u eens, mijnheer Katif. Dat is natuurlijk al wat ik de hele tijd al proefde. De Kleinpaste ook nog.

De heer Kleinpaste: Omdat de heer Katif begint over de politieke vragen die hij wil stellen denk ik dan zitten we onmiddellijk in oordeelsvorming. Dus ...

De heer Katif: Excuses, het feit dat ik een politieke vraag wil stellen, ik wil een beeldvorming sessie hebben waarbij ik de politieke vraag kan stellen.

De voorzitter: Mag ik even nog een voorstel doen? Ik denk dat oordeelsvorming eigenlijk op dit moment nog veel te vroeg is omdat het veel te veel vragen zijn. Ik stel wel voor dat wij hier met de commissie in ieder geval aangeven richting de wethouder dat ze gewoon aan de slag kan gaan met datgene wat ze wil en dat wij dan nog een keer een beeldvormende sessie inplannen over het onderwerp met name dan denk ik over de thuiszitters want ik denk dat daar de grootste urgentie en de meeste vragen over zijn. Dus het voorstel is dus nog een beeldvormende sessie met betrekking tot de thuiszittersproblematiek. Mevrouw Van Engelen.

Mevrouw Van Engelen: Ja voorzitter, ik denk dat u het goed samenvat want het zijn twee dingen. Het RIB gaat over eigenlijk al bijna over volgend schooljaar, daar wil de wethouder nu iets mee doen. En de thuiszittersproblematiek is nog veel breder en dat kunnen wij gewoon als raad bespreken.

De voorzitter: Ik hoor net van de griffier dat dat gewoon kan. De RIB houden we gewoon aan dus die gaat nog niet naar de raad ter kennisneming. We plannen een beeldvormende sessie in met betrekking tot de problematiek voor de thuiszitters. Is dat uiteindelijk dan een conclusie waar de commissie mee kan leven?

Ja, dan dank ik in ieder geval iedereen die ook hier heeft ingesproken en alle gasten. En dan sluit ik deze vergadering.

4. Vervolg Chemours-Dupont-DOW - Raadsinformatiebrief

5. Actuele informatie dossier Chemours t.b.v. oordeelsvormende raadsvergadering - Raadsinformatiebrief

Voorzitter: M.C.M. Boom-Vos
raadsgriffier: L. Vermeulen
Verslag: NotuBiz

Aanwezig:

Dhr. De Boer (Op Ons Eiland)
Dhr. Droog (CU/SGP)
Dhr. In 't Veld (VSP)
Dhr. Hartmeijer (SP)
Dhr. Den Hartog (GroenLinks)
Dhr. Katif (Beter Voor Dordt)
Dhr. Kolkiliç (DENK)
Mevr. Lammens-Oostdijk (VVD)
Dhr. Van Pelt (FvD)
Dhr. Van der Spoel (PvdA)
Dhr. Venderbos (Partij voor de Dieren)
Mevr. Van Vugt-Roose (CDA)

Dhr. Hoff (ambtelijke ondersteuning)

Portefeuillehouders: wethouder T. de Jonge

De voorzitter: Mag ik iedereen verzoeken te gaan zitten of het gesprek buiten door te voeren? Dank u wel. Goedenavond, oh dat was een mooie, goedenavond. Wij gaan beginnen. Zo, iedereen bijgekomen van de vorige commissie? Deuren open. Nou, dan gaan we aan een volgende leuke beginnen, Chemours aflevering zeven. Ik doe iedereen welkom heten, de raadsleden, commissieleden, wethouder en de geïnteresseerden op de tribune. Zo, ik moet zelf ook nog even bijkomen. We zijn na de vorige zomer, er wordt alweer gezegd voor deze zomer, gestart met een aantal beeldvormende sessies over Chemours. En ons voornemen was om uiteindelijk uit te komen tot de oordeelsvorming en wat gaan we ermee doen? We hebben gelukkig een heleboel aangemelde sprekers gehoord, veel gastsprekers die vanuit hun expertise en we zijn allemaal vele malen stukken wijzer geworden. En daarom wilde ik eigenlijk nu in deze oordeelsvormende sessie vijf politieke vragen langslopen die wij gesteld hebben. Ten eerste, die gaat over de informatievoorziening college, raad, burgers, wat is nodig en wat vinden wij wenselijk? Zijn er nog mogelijkheden of acties binnen het vergunning-, toezicht- en handhavingstelsel? Hebben we daar aanscherpingen nodig of vinden we het goed?

Hebben we mogelijkheden of acties buiten dat vergunning-, toezicht- en handhavingstelsel bijvoorbeeld een landelijke lobby of gesprek met afnemers van PFAS of producten, vinden we dat wenselijk? En wat doen we met het vervuilde Dordtse grondwater? En als laatste vraag is ingediend, moeten Chemours en Dupont in Dordrecht op de schoonst mogelijke manier produceren? Naast al die informatie van de sessies is de wethouder en haar ambtelijke ondersteuning zo vriendelijk geweest om alles nog een keer samen te vatten en toe te sturen. En er ligt een actuele raadsinformatiebrief voor deze oordeelsvorming. Dit oordeelsvormende vergadering gaan we vandaag gelijk in de nieuwe versie doen. Het presidium heeft besloten dat we de oordeelsvormende vergaderingen weer anders gaan doen. De eerste termijn doen we wat langer, maar wel kort, zegt hij als voorzitter. Het liefst wel redelijk kort standpunten, maar het debat mag gelijk aangegaan worden via interrupties. Dan komt de reactie van de portefeuillehouder en in tweede termijn willen nemen we nog kort het standpunt door wat er besproken is en maken we of een gezamenlijk oordeel om te kijken wat we conclusie eruit trekken en hoe we verder gaan. Zo, dat was hem. Ja, dat is waar, ik ben de voorstelronde vergeten. Dan ga ik even links bij de wethouder beginnen.

Mevrouw De Jonge: Inderdaad, Tanja de Jonge, wethouder.

De heer Hoff: Eelco Hoff, beleidsadviseur.

Mevrouw Lammens-Oostdijk: Jeanine Lammens, Dordtse VVD.

Mevrouw Van Vugt-Roose: Franciske van Vugt, CDA Dordrecht.

De heer Hartmeijer: Raymond Hartmeijer, SP.

De heer Venderbos-Lambinon: Cees Venderbos, Partij voor de Dieren.

De heer Den Hartog: Paul den Hartog, GroenLinks Dordrecht.

De heer Katif: Jacques Katif, Beter voor Dordt.

De heer Kolkiliç: Masum Kolkiliç, DENK.

De heer Van der Spoel: Wouter van der Spoel, PvdA.

De heer In 't Veld: Richard in 't Veld, VSP.

De heer De Boer: Robbert de Boer, Op Ons Eiland.

De heer Droog: André Droog, ChristenUnie/SGP.

De heer Van Pelt: Dirk van Pelt, Forum voor Democratie.

De voorzitter: Dank u wel. En dan ga ik de eerste termijn openen en ik had begrepen dat de heer Katif van Beter voor Dordt graag wil starten.

De heer Katif: Dankjewel voorzitter. Ik heb mij voorbereid eigenlijk op dat de eerste termijn wel even een oordeel geeft en daarna even de discussie. Ja, ik kan het niet meer veranderen maar ik ga mijn best doen om even datgene wat het presidium besloten heeft vooralsnog te, ja, mee te werken om het zo maar te zeggen. Voorzitter, de raadsinformatiebrief, ja, daar nemen wij als Beter voor Dordt kennis van en de stappen die daarin beschreven worden onderschrijven wij. Alles eraan te doen om de lozingen van de PFAS, GenX, via de lucht, via het water, maakt me niet uit, uit te bannen en naar nul emissie te brengen. Er wordt ook nog gesproken in de stuk of in de RIB over een streven naar en ik zou graag dat streven eerder een must noemen, want uiteindelijk de gezondheid van de Dordtenaar, de Dordtenaren, inwoners van Nederland staat bovenaan. Wij zijn positief van oordeel. We blijven strijden voor een gezonde omgeving van onze inwoners, daar alle middelen die voorhanden zijn gebruiken en doen we gezamenlijk met andere partners, partneroverheden en stakeholders onze strijd, zou ik maar zeggen, lijkt bijna een soort socialistische lied. Voorzitter, even de eerste termijn.

De voorzitter: Dank u wel. Ik zie dat de heer Van der Spoel daar een vraag over heeft.

De heer Van der Spoel: Nee, geen vraag. Ik dacht ga gelijk in mijn ...

De voorzitter: Gaat u gelijk.

De heer Van der Spoel: Ik heb wel een mooie aanvulling daarop, want wij kunnen ons als PvdA vinden in de woordvoering van de heer Jacques Katif, of de heer Katif moet ik zeggen. En daarbij willen we wel graag aanvullen dat wij het heel graag zouden willen zien dat de gemeente Dordrecht er vooral heel erg zichtbaar maakt dat ze ook in Europa volle bak aan het lobbyen zijn. Want wij zijn van mening dat het daar vooral gebeurt en ik denk dat het goed is om naar de Dordtse burger te laten zien dat we daar ook mee bezig zijn als gemeente. En we kunnen natuurlijk de debatten volgen in Europa, maar ik denk dat menig Dordtenaar net als de rest van Nederland het Europese niet zo heel erg na op de voet volgt. Dus ik denk dat we daar nog wel een slag in kunnen maken dat we daar betere samenwerking nagaan. Dat was hem.

De voorzitter: Dank u wel. Ik zag mevrouw Lammens en daarna ga ik naar u.

Mevrouw Lammens-Oostdijk: Voorzitter, ik zou graag de woordvoering willen doen. Dordrecht hoort een gezonde, veilige stad te zijn waar je goed kan leven. Een risicoloos leven bestaat niet maar je moet zonder zorgen je eten uit eigen tuin kunnen eten. De vervuiling door de uitstoot van Dupont en Chemours uit het verleden maakt dit dan niet voor al onze stadsgenoten geldt. Het zijn stoffen die niet vanzelf afbreken en door lang in deze bodem blijven zitten. Dat is ook de reden dat we zo kritisch zijn op de uitstoot, ook al is die nu veel lager dan voorheen omdat de concentratie PFAS in de bodem van Dordrecht hoger is dan in de rest van het land zijn we scherp op elke nieuwe uitstoot die wordt toegevoegd aan de reeds bestaande concentraties in de bodem. De verantwoordelijkheid voor een schone productie lag en ligt in de eerste plaats bij het bedrijf zelf. Chemours en haar rechtsvoorgangers zijn verantwoordelijk voor de vervuiling die is ontstaan door hun uitstoot en zijn aan zet om de uitstoot steeds verder terug te dringen naar nul. We zijn blij dat de provincie scherpe vergunningseisen stelt.

De vergunningseisen van de provincie zijn volgens de recente uitspraak van de rechter zelfs te streng. Wij steunen hierin de provincie en de gedeputeerde Zevenbergen: liever aan de strenge kant dan te soepele vergunningseisen. En we hopen natuurlijk dat de provincie in hoger beroep alsnog gelijk krijgt en dat het gerechtshof de nieuwe strenge vergunningseisen wel goedkeurt. Behalve strengere vergunningseisen zijn er wat voor ons betreft ook permanente strenge controles nodig. We zien graag dat er permanente meetapparatuur wordt geplaatst op en bij het fabrieksterrein. We zien ook dat er meer en meer aandacht voor dit onderwerp is vanuit de Rijksoverheid en Europa draait ook de duimschroeven aan voor de PFAS-productie. Onze raad heeft de afgelopen maanden nadrukkelijk het zoeklicht gezet op de historische en actuele uitstoot en de gevolgen daarvoor voor onze stad. Dat moeten we blijven doen. Wij denken dat onze raad en het college de juiste scherpe koers vaart. Graag zouden we in september weer verder op de hoogte worden gebracht over de juridische voortgang. Dank u wel voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Geef ik het woord aan de heer Den Hartog.

De heer Den Hartog: Dank u voorzitter en ik kan daar naadloos op aansluiten. Scherpe koersen zijn we heel blij mee maar blijft het vooral wel doen, want het is duidelijk, de bevoegdheden van de gemeente in dit dossier om op te komen voor de gezondheid van onze inwoners, daar gaat het om, is helaas beperkt. Beperkt, maar niet nul. Keer op keer is ook heel vaak gezegd de emissies van PFAS die zijn al flink naar beneden gegaan, de huidige uitstoot voldoet aan de wettelijke regelgeving. Dat is op zich correct, maar te vaak wordt dat gezien als eindpunt van de discussie, overigens zowel door Chemours als door diverse overheden. Maar we moeten meer doen als we de gezondheid van onze inwoners belangrijk vinden en die willen borgen. En dat kan. De Onderzoeksraad voor Veiligheid die stelt in haar rapport industrie en omwonenden, vorige maand uitgekomen, dan ook dat zowel Chemours als de overheden zich te procedureel opstellen en de mogelijkheden om de gezondheid te beschermen niet volledig te benutten. GroenLinks wil dan ook dat de gemeente werk maakt van de aanbevelingen uit het OVV-rapport en die beveelt eigenlijk voor de overheden aan om zorg te dragen voor een compleet en correct beeld van de emissies van Chemours, om de gezondheidsrisico's regelmatig, ik vul dat zelf even in als ieder jaar, in te schatten en zorg te dragen voor de implementatie van BBT door Chemours. Voor Chemours zelf bevelen ze aan om uitvoering te geven aan de wettelijke plicht en iets wat ik zelf even wil benadrukken, de maatschappelijke verantwoordelijkheid om de gezondheid van omwonenden te beschermen. Het gaat dus om meer dan alleen maar het voldoen aan de vergunning. In gesprekken tussen de gemeente en Chemours willen we dan ook graag expliciet aandacht wat het bedrijf moet geven voor de gezondheid van onze inwoners. Uit het OVV-rapport: blijvende innovatie is hierbij nodig en moet gezien worden als een plicht die hoort bij het recht om te produceren. Voorzitter, tot slot. Een ander gesprekspunt, de heer Van der Spoel zei dat ook al zoeven, is het anticiperen op de Europese regelgeving die richting een verbod op het gebruik van PFAS gaat. En we weten allemaal: regeren is vooruitzien, een bedrijf besturen ook.

De toekomst is dat de PFAS-emissies naar nul gaan en om die toekomst zo snel mogelijk te laten ingaan roepen we het college op om al deze argumenten in te brengen in de gesprekken met Chemours en het bedrijf duidelijk te maken dat ze meer moeten doen, zowel in het belang van de gezondheid van onze Dordtenaren als ook gewoon voor het eigen bedrijf. Dank u.

De voorzitter: Dank u wel. Heeft u een vraag of wilt u ...

De heer Van Pelt: Ik heb een vraag aan mijnheer Den Hartog.

De voorzitter: Gaat uw gang mijnheer Van Pelt.

De heer Van Pelt: Ik heb de indruk dat we niet zoveel meer te moeten is als het gaat over wat we als gemeente zeg maar richting het bedrijf kunnen bespreken of aan de orde kunnen stellen. En ik denk dat het beter zou zijn als we op de overlegtour zouden gaan en dat we in plaats van, ik proef toch dat het bedrijf behoorlijk gecriminaliseerd wordt in alles wat ik hoor en dat strijdt volgens mij met wat het bedrijf heeft laten zien ook, ook in de achterliggende jaren in de reductie van uitstoot. Er is gebleken dat we via dwang en via de rechter, dat we geen mogelijkheden hebben om dingen te veranderen. Ik denk dat het ons dan noodzaakt en dat het ook veel beter is om met het bedrijf in gesprek te gaan, veel meer op basis van vertrouwen om te kijken of dat we daar dan samen uit kunnen komen.

De voorzitter: Mijnheer Van Pelt, bent u al uw betoog aan het houden of stelt u een vraag?

De heer Van Pelt: Ik schoot een beetje door in mijn betoog, wat moet ik nu doen? Moet ik doorgaan?

De voorzitter: Als er, nee, want er waren drie mensen voor u.

De heer Van Pelt: Excuus.

De voorzitter: Als u een vraag heeft aan de heer, ik weet niet of dat u nog af kan ronden naar de heer Den Hartog, dan kunt u strakjes in uw betoog het herhalen of op iets of iets nieuws.

De heer Den Hartog: Ja, ik denk dat ik de vraag wel begrepen heb en volgens mij is het duidelijk, ik heb heel duidelijk aangegeven wat GroenLinks wil wat de gemeente doet in de gesprekken met Chemours, dus dat is het antwoord al. Natuurlijk moet er in gesprekken. Ik probeerde ook, maar misschien was mijn intonatie niet helemaal juist, het moeten even te benadrukken als in de zin van een moreel moeten, dat is die maatschappelijke betrokkenheid. Want ik begon helemaal het betoog natuurlijk: ja, juridisch voldoen ze aan de regels, maar er is dus meer dan dat. En daar, in die zin vindt GroenLinks echt dat Chemours ook iets moet doen.

De voorzitter: Oké, dank u wel. Het is allemaal nog even wennen. Mijnheer Venderbos-Lambinon.

De heer Venderbos-Lambinon: Dank u wel voorzitter. Er is door andere sprekers al een aantal dingen gezegd waar wij ons volledig in kunnen vinden. De Partij voor de Dieren spreekt haar waardering uit aan de gemeente omdat zij alles doet waartoe zij in staat is terwijl andere bestuursorganen meer invloed hebben maar zich helaas met minder energie inzetten. Ik hoorde mevrouw Lammens net ook al heel mooi dingen zeggen en net als de PvdD, Partij voor de Dieren voert ook de Dordtse VVD breed campagne om Chemours aan te pakken en wij roepen de andere Dordtse fracties op eveneens hun landelijke partij hierop aan te spreken voor zover zij dat al niet doen. Inmiddels zijn er meer dan een half dozijn staten in Amerika met ingang van 2023 wet- en regelgeving van kracht geworden op de ban van PFAS en er is een tijdlijn gestart voor een eerste verbod van PFAS in alle producten daar. De bron is Bloomberg Law. De Partij voor de Dieren is van mening dat Nederland hierin niet kan achterblijven en als gidsland voor Europa moet dienen en de gemeente zou daar een voortouw in kunnen nemen. Als gemeente Dordrecht moeten wij het voorbeeld zoals door Bloomberg Law is aangegeven volgen en we vragen de wethouder dan ook om een toezegging dat de gemeente geen producten meer aan gaat schaffen waar PFAS in voorkomt, tenzij dat niet anders kan. Dat is de vraag aan de wethouder om dat door te voeren en dat was het.

De voorzitter: Dank u wel. Dan parkeren we de vraag even voor strakjes. De heer De Boer.

De heer De Boer: Ja, dank u wel voorzitter. Ja, ik sluit me ook als ik nu weer de vorige hoor, aan bij de vorige woorden van mijn sprekers. Ja, wat wij vooral belangrijk vinden als Op Ons Eiland dat we een goede controle houden op hetgeen wat er gebeurt aan op de Staart. Ja, wij hadden ook liever gezien in de afgelopen, ja, ik noem maar even gechargeerd 35 sessies, zijn er natuurlijk minder maar, dat Chemours een keer aan tafel had gezeten of op de publieke tribune. Alleen dan zou je zeggen: laten ze iets van zich horen. Jazeker, via heel veel advertenties waar we ons, nou ja, als partij best wel aan storen want ze proberen een beetje hun huid te redden nu. Dus ja, maar goed, daar kan ik nu even niks mee maar ik wil hem toch even noemen want ...

De voorzitter: Mag ik u daar even op corrigeren want we zijn als raad bij Chemours op bezoek geweest, zijn we ontvangen, hebben we uitleg gekregen. Dus Chemours is daadwerkelijk aan tafel geweest, of wij bij hen aan tafel.

De heer De Boer: Ja, wat ons betreft als je kijkt naar al die sessies die we gehad hebben, vrij summier.

De voorzitter: Oké, die boodschap is duidelijk. Mijnheer Droog, u wilt daarop reageren.

De heer Droog: Dankjewel voorzitter. Mag ik mijnheer De Boer erop attenderen dat tijdens alle beeldvormende commissievergaderingen er een vertegenwoordiging van Chemours op de publieke tribune zat en soms meerdere personen.

De voorzitter: Oké. Zo worden we allemaal wijzer met elkaar. Dank u wel voor de aanvulling. De heer Droog wil ook graag en dan ga ik naar mijnheer Kolkiliç.

De heer Droog: Dank u wel voorzitter. Als ChristenUnie/SGP zijn we van mening dat Chemours een hoogstaand wetenschapsbedrijf is dat zich met succes veel moeite getroost om ingewikkelde chemische productieprocessen veilig te laten verlopen. Het aantal te beheersen risico's is groot, er wordt gewerkt met explosieven en giftige chemicaliën en op het gebied van procesveiligheid is het bedrijf vooraanstaand. Er is veel controle, grote mate van toezicht door handhavende instanties en met betrekking tot de PFAS-uitstoot is de achterliggende jaren een reductie gerealiseerd van zeshonderd kilo in 2016 naar twee kilo in 2022. Er is dus al veel gedaan door Chemours om de uitstoot van alle schadelijke stoffen te monitoren en te elimineren en toch zal er nog een schep bovenop moeten. Zoals ook het RIVM stelt kunnen we ervan uitgaan dat mensen in Nederland via voedsel, contact met verpakkingen en producten zoals sprays PFAS binnenkrijgen. En alle PFAS-emissies naar de lucht en naar het water moeten terug tot nul, conform ook het doel dat het bedrijf zichzelf stelt. Er is in 2018 een tienjarenplan begonnen dat op schema loopt, zijn we op zich blij mee en waar een investering van tachtig miljoen euro mee gemoeid is. En dat is zeer belangrijk, cruciaal voor een gezonde leefomgeving voor de bewoners in onze Drechtsteden. Daarnaast stem ik in met de uiting van mijn buurman dat ook wat de ChristenUnie/SGP betreft, we in moeten zetten op samenwerken, samen op te trekken, niet de weg van het procederen maar van het constructieve gesprek met Chemours voor de aanvraag van bijvoorbeeld innovatiesubsidies die gericht zijn op verdere verduurzaming. Samen is wat ons betreft echt een sleutelwoord.

De voorzitter: De heer De Boer.

De heer De Boer: Ja, dank u wel voorzitter. Ik heb wel even toch een wedervraag aan mijn buurman. U zal daar vast niet werken, u doet een goed betoog in het voordeel voor Chemours als ik u zo hoor. Ja, ik heb andere ideeën daarover maar het gaat ook vooral om onze inwoners. Ja, u noemt we moeten vooral in gesprek gaan, maar dat missen we juist. Ik bedoel we zijn een keer geweest daar, maar dat is inmiddels al maanden geleden. Als je in gesprek gaat dan zorg je ervoor, u noemt, er zijn mensen op de tribune geweest, ik heb ze niet gehoord, ik weet ook niet wie het zijn, dus maakt me even verder niet uit maar ik mis echt dat stukje interactie met elkaar, want ik denk dat we dan al veel verder waren geweest.

De voorzitter: Mijnheer Droog.

De heer Droog: Ik hoor wat u zegt. Vanuit Chemours zijn er allerlei initiatieven om dat gesprek wel op gang te brengen. Ik vind wel dat het waardevol is dat de juiste toon in het gesprek ook aangeslagen wordt. En ik vind dat van de kant van de gemeenteraad en van de gemeente, kijk, als je dat goede gesprek wil dan moet je niet 's morgens een goed gesprek willen hebben en 's middags een procedure willen starten.

De heer Van der Spoel: Voorzitter.

De voorzitter: Gaat uw gang, mijnheer Van der Spoel.

De heer Van der Spoel: Ja, ik hoor de heer Droog zeggen dat de juiste toon aanslaan en ik hoor u ook zeggen dat de uitstoot een stuk minder is geworden. En volgens mij hebben we ook een sessie gehad dat de uitstoot is afgenomen, maar dat dan niet wordt meegerekend dat een heel groot deel van het afval naar België wordt gebracht. Dus dat soort dingen, dat zorgt er ook wel voor dat het gesprek natuurlijk ook wel wat lastiger is als je op die manier met elkaar moet praten, terwijl er achter de schermen ook wel dat soort dingen gebeuren. Dus ik vind het ook dan weer niet heel erg gek dat mijn collega van Op Ons Eiland het gevoel heeft: ja, leuk dat gesprek aangaan, maar op een bepaalde manier komt dat niet helemaal fair over. Wat is uw reactie daarop?

De heer Droog: Dat suggereert een vooronderstelling dat er geen transparantie zou zijn. En ik ben van mening dat er van de kant van Chemours die transparantie wel zoveel mogelijk betracht wordt maar dat er nog veel uitdagingen liggen die nogmaals ook gezamenlijk opgelost moeten worden. De ChristenUnie/SGP is van mening dat alle technische mogelijkheden die er liggen en zijn dat die door het bedrijf benut worden om te komen tot een optimale, duurzaam productieproces.

De voorzitter: Mijnheer Droog, de heer Den Hartog heeft, ik zit te kijken maar ik weet het antwoord al.

De heer Den Hartog: Dank u voorzitter. Ja, ik heb wel een vraag aan de heer Droog als hij zegt dat hij denkt dat het bedrijf al het mogelijke doet. Want dat vind ik dan toch opvallend omdat die vraag langs is geweest tijdens het bezoek bij Chemours en toen zei het bedrijf Chemours zelf heel duidelijk dat het een afweging is met financiële economische belangen en dat sommige maatregelen wel mogelijk zijn, maar te duur zijn omdat dan producten te duur worden voor de consumenten, dus oftewel dat het een economische afweging is. En dan wil ik vooral van de heer Droog ook weten: vindt u dan ook dat economische belangen boven de gezondheid van de Dordtenaren gaat?

De voorzitter: Mijnheer Droog.

De heer Droog: De heer Droog vindt niet dat economische belangen boven de volksgezondheid gaan. Het veilig produceren en het gericht zijn op nul uitstoot heeft de ChristenUnie/SGP zeer hoog in het vaandel staan. Daar zijn al heel veel stappen gezet en de laatste stappen die zijn het moeilijkst, maar zullen ook gezet moeten worden.

De voorzitter: Oké. Dan ga ik door naar de heer Kolkiliç, die wilde graag zijn eerste termijn doen.

De heer Kolkiliç: Voorzitter, dank u wel. Nou, ik sluit me natuurlijk ook aan bij mijn voorgangers. Ik denk dat wij het allemaal met elkaar eens zijn dat Dupont Chemours minder of, ja, op de schoonste manier moet produceren. Nou, de enige mogelijkheid die hiervoor is op zich alleen maar netwerken en bij de Provinciale Staten, het landelijke, Europese Unie. Nou, het is eigenlijk nu ook het juiste moment wetende dat ze bij de Provinciale Staten met formatiegesprekken bezig zijn en binnenkort met een akkoord gaan komen.

Ik hoorde de VVD-fractie dat al zeggen dat ze met gedeputeerde Frederik Zevenbergen al een gesprek hebben gehad, horen wij dit allemaal te doen eigenlijk als alle fracties die ook daar Statenleden hebben, het college zal dat op zich moeten doen. Ja, het is nu het juiste moment en anders zou het een gemis worden. En hierbij ...

De voorzitter: Dank u wel. En het kwam vandaag nog in het nieuws dat minister Harbers 3M gaat aanklagen. Dus dat is nog even, heeft niks met Chemours te maken. De heer De Boer, u wilde daar nog een vraag op stellen, of.

De heer De Boer: Ja, ik wilde toch even een vraag stellen, u hoeft daar geen antwoord op te geven, mijnheer Droog, maar het klinkt alsof u daar ooit gewerkt heeft bij Chemours, maar dat is misschien. Ja, dat is flauw, maar ik, ja.

De voorzitter: U hoort de terugkoppeling al. Dit is geen debat.

De heer De Boer: Ja, maar dan is het belangenverstrengeling. Even serieus.

De voorzitter: Oké. Deze laten we even passeren. De heer Van Pelt, ik heb u niet meer uw betoog af laten maken. Wilt u het doen?

De heer Van Pelt: Ja, dank u wel voorzitter. Ja, ik pak toch even de draad op. Wat mij opvalt, ik heb ook de stukken gelezen, het gaat over gezondheid en gezondheidsrisico's. Voor zover ik de stukken goed begrepen heb zijn er geen duidelijk aantoonbare gezondheidseffecten van de bodemverontreiniging, de stoffen die in de grond zitten, pardon, die worden uitgestoten. En is het dus maar de vraag of we nou heel erg op deze tour moeten om elke keer maar het gevaar voor de volksgezondheid, voor de gezondheid te blijven benadrukken terwijl er dus voor zover ik kan zien eigenlijk geen duidelijke onderbouwing is, geen duidelijke aanwijzingen zijn dat die negatieve gezondheidseffecten er zijn. In dat geval vind ik dat we ook ervoor moeten waken om mensen niet ten onrechte schrik aan te jagen. Mensen moeten adequaat geïnformeerd worden door hun overheid en niet in een soort van angstmodus worden gestopt.

De voorzitter: Dat dacht ik al. Mijnheer Den Hartog.

De heer Den Hartog: Ja, dank u voorzitter. Ja, ik hoor de heer Van Pelt dingen zeggen die lijnrecht ingaan tegenover wat experts hier in deze zaal in deze commissie hebben gezegd. Dus ben ik erg benieuwd van waar deze compleet andere mening vandaan komt.

De voorzitter: Wacht even mijnheer Van Pelt, want ik denk dat de heer Venderbos een aanvullende vraag daarop, kunt u tegelijkertijd reageren alstublieft.

De heer Venderbos-Lambinon: Die heb ik inderdaad, want er zijn onderzoeken geweest van diverse instanties, RIVM en zo, die dus waar uitgekomen is dat bijvoorbeeld mensen met een moestuin heel voorzichtig moesten zijn met het eten van producten uit de tuinen en in de straal van geloof één kilometer al helemaal niet mochten eten.

Met andere woorden, als ik de heer Van Pelt volg dan zijn die onderzoeken niet goed uitgevoerd.

De voorzitter: Mijnheer Van Pelt, wilt u reageren?

De heer Van Pelt: Ja, ik weet niet hoe die onderzoeken zijn uitgevoerd maar ik heb zojuist gezegd dat ik in de documenten die ik heb gelezen geen harde concrete uitspraken vindt over gezondheidsschade. En dat geeft bij mij het vermoeden dat hier een enorme veiligheidsmarge in acht wordt genomen, dat we in zijn algemeenheid spreken over schadelijke of gevaarlijke stoffen terwijl ik vind dat we wel naar de realiteit moeten blijven kijken en dat we in een soort, ja, in een soort waas terecht zijn gekomen waarin we gewoon maar over gevaarlijke stoffen spreken zonder dat we dat concretiseren. Dat lijkt me niet goed.

De voorzitter: Mijnheer Van Pelt, u heeft een vraag van mevrouw Lammens.

Mevrouw Lammens-Oostdijk: Ja voorzitter, ik wou even aan mijnheer Van Pelt vragen: bent u ook op de hoogte dat het wel PFAS ook een invloed heeft op inentingen. Dat betekent dus als een inenting niet werkt dat kinderen dus en volwassenen behoorlijk ziek kunnen worden, ook dood aan kunnen gaan als je geen goede inenting hebt. Dus het is echt wel schadelijk. Ik denk dat u iets beter uw huiswerk moet doen. Sorry.

De voorzitter: Dat was geen vraag. Mijnheer Van Pelt, gaat u door.

De heer Van Pelt: Ja, ik heb volgens mij binnen de informatie die ik had mijn huiswerk naar behoren gedaan. Als het over gezondheid gaat, als we daarop focussen, dat is natuurlijk ook van belang, dat vindt mijn partij ook, vind ik wel dat we eenzijdig focussen op een bepaald element van gezondheid. We zijn, ja, in mijn beleving obsessief gericht op bepaalde stoffen die de gezondheid zouden kunnen schaden. Maar ik denk dat gezondheid een veel breder concept is, dat je in die zin, ik heb niet bij Chemours gewerkt, dat je wel vind ik ook moet kunnen zeggen dat het bedrijf zorgt voor werkgelegenheid, mensen werken daar, ontlenen daar welbevinden aan, hun inkomen. Dat is goed voor de gezondheid en ik zeg niet dat je daarmee alle andere elementen van tafel moet vegen maar wat ik dus mis is een afgewogen beoordeling zoals ook enige tijd geleden professor Helsloot ons heeft bijgebracht, dat je een integrale benadering moet hebben ...

De voorzitter: Mijnheer Van Pelt, u heeft een interruptie van de heer Kolkiliç en daarna zou ik u eigenlijk willen verzoeken als u die beantwoord heeft om terug naar die politieke vragen te gaan waar we het oordeel over vormen.

De heer Kolkiliç: Dank u wel voorzitter. Een vraag richting de heer Van Pelt via u, wat vindt de heer Van Pelt dat de inwoners die rondom Chemours Dupont wonen niks uit hun tuin, of niks, ja, niets uit hun tuin mogen eten?

De heer Van Pelt: Ik ben bang dat ik dat dan een overbodig advies vind omdat ik nogmaals geen onderbouwing heb gezien en ik dus, dat dwingt mij om aan te nemen dat hier een enorme veiligheidsmarge in acht wordt genomen die dus niet is onderbouwd door reële concrete data en cijfers. Als het zo is dat het, als het aangetoond is dat het slecht is voor de gezondheid, dan moet daar uiteraard iets aan gedaan worden. Maar mijn punt is dus dat ik niet helder krijg hoe die gezondheidsschade er dan uit ziet en dan is het wat makkelijk om in zijn algemeenheid maar op safe te spelen, better safe than sorry.

De voorzitter: Ik ga nog even een vraag toestaan en dan ga ik ... Mijnheer Den Hartog. Of mijnheer Kolkiliç wilde nog op uw eerste vraag doorgaan, dat heeft prioriteit.

De heer Kolkiliç: Ik heb nog een vervolg, voorzitter. Dus eigenlijk zegt de heer Van Pelt hiermee dat de voorgaande zes beeldvormende commissies of de stukken die wij hebben ingezien, de rapporten die wij hebben ontvangen, dat hij die niet erkent.

De voorzitter: Mijnheer Van Pelt.

De heer Van Pelt: Ik ben niet bij de vorige zes bijeenkomsten geweest. Maar ja, wat mij betreft blijft dan een beetje staan wat ik zeg: als duidelijk is, als aangetoond is dat er schadelijk gezondheidseffecten zijn dan moet dat toch ook gewoon helder op papier komen en dan is dat een basis voor actie wat mij betreft.

De voorzitter: Oké, dank u wel. Mijnheer Den Hartog, u had ook een vraag.

De heer Den Hartog: Ja. Eigenlijk heb ik een vraag aan u voorzitter.

De voorzitter: Ja, gaat uw gang.

De heer Den Hartog: Als wij de zeven sessies hebben en er komen heel veel experts langs, rapporten langs die we allemaal hebben kunnen inzien, moeten we dan op de zevende sessie nog hebben, moeten we gaan wellessen nietessen of deze rapporten wel of niet kloppen, want ik denk als je dat doet, dan kun je alles in de wereld kun je betwijfelen, want je accepteert dan niet wat er al ligt. Oftewel: moeten we hier nu gaan wellessen nietessen, of gaan we nu naar de politieke vragen?

De voorzitter: Nee, dat klopt, daar ben ik met u eens. Daarom had ik de heer Van Pelt ook al gevraagd om na de debatvragen die u stelde terug te gaan naar de politieke vragen. Wat voor informatievoorziening is er wenselijk, wat zijn de mogelijkheden binnen het vergunning-, toezicht- en handhavingstelsel? Wilt u daar aanscherpingen op of wat voor extra acties en wat doen we met het vervuilde Dordtse grondwater? Dus als u daar uw betoog op kunt houden. Als u zegt: nou, dat heb ik niet, dan geef ik de beurt door.

De heer Van Pelt: Deels, mevrouw de voorzitter. Ik ben voor reële informatieverschaffing.

De voorzitter: Maar dat is niet de politieke vraag. De vraag is: welke informatievoorziening is nodig en wenselijk?

De heer Van Pelt: Maar wat is dan de bedoeling? Welke informatieverstrekking richting wie en waarover?

De voorzitter: Nou, wij hebben zes sessies gehad en ik hoop dat uw voorgangers binnen de partij u ingelicht hebben wat daar besproken is en daar kwam de politieke vraag van nu in onze oordeelsvorming: wat vinden wij als gemeente of college of raad nog meer wenselijk of nodig richting de burgers qua communicatie?

De heer Van Pelt: Nou ja, ik ...

De heer Katif: Voorzitter, bij interruptie, maar blijkbaar vindt mijnheer Van Pelt namelijk dat wat Chemours tot nu gedaan hebt is voldoende blijkbaar. En wij hebben hier een politieke vraag en ik tevens ook een vraag aan mijnheer Van Pelt en daar sluit ik aan bij mijnheer Den Hartog: ik vind het heel jammer dat u die sessies niet bijgewoond hebt want daar waren wel mensen die wel verstand hebben van het en ander, of dat nou GenX of dat nou PFAS. En die weten het beter dan u en ik en ik heb het vertrouwen ook in diegenen dat dat in datgene wat ze zeggen ook betrouwbaar is. Dus ik trek op geen enkel wijze geen enkel woord in twijfel en waarschijnlijk u wel.

Mevrouw Boom-Vos: Nou, daar hoeft u even niet op te antwoorden. Vooral de vraag: welke politieke vragen wilt u in uw betoog beantwoorden? Wat vindt u nodig?

De heer Van Pelt: Nou, de belangrijkste vraag vind ik dan dat we zoals mijnheer Droog ook al heeft aangegeven in overleg moeten treden met Chemours op een basis van vertrouwen en niet vanuit wantrouwen. En op basis van informatie die wij hebben denken wij niet dat verdere, zeker niet dwingende actie richting het bedrijf nodig is om een reductie die in een aantal opzichten al bijna tot nul gereduceerd is nog verder terug te dringen omdat zelfs mijnheer Helsloot ook al zei: een bepaald risico is ook inherent aan leven en zeker aan onze manier van leven. Dat zullen we ook moeten kunnen aanvaarden.

De voorzitter: Dank de heer Van Pelt. Dan ga ik nu naar mevrouw Van Vugt, die heeft lang zitten wachten.

Mevrouw Van Vugt-Roose: Dankjewel voorzitter, ja, dank u wel. Voorzitter, in de vorige beeldvormende sessies kregen wij als gemeenteraad en als gemeente eindelijk een grote hoeveelheid aan heel veel informatie. We willen veel complimenten geven voor hoe dit dossier is opgepakt. Er is naar inzicht van onze fractie al het nodige gedaan om dit dossier hoog op de agenda te krijgen bij bestuurders en ook bij allerlei politieke lagen waar dit nodig is. Beeldvormende sessies hebben ook een bijdrage geleverd aan het kennisniveau van ons als raad. Metingen van grondwater en vervuild water, dat zien we graag voor zover dat kan of vooral ook om dat te blijven monitoren. Als het gaat om zo schoon mogelijk produceren, ja, uiteraard zijn we daarvoor, het is bovendien ook gewoon een wettelijke plicht.

Als het gaat over wensen, via alle communicatie zijn inwoners inmiddels ook beter op de hoogte gebracht. Toch zien we dus hier ook nog wel een opdracht voor ons als raad en als gemeente. Worden graag op de hoogte gehouden van ontwikkelingen die dit dossier raken. We hebben er vertrouwen in dat de ingezette koers wordt voortgezet, waarbij de communicatie aan onze Dordtse inwoners prioriteit heeft en deze moet bij herhaling plaatsvinden maar ook aansluiten en afgestemd worden op de belevingswereld van onze inwoners. Dus vol vertrouwen kijken we verder. Bedankt.

De voorzitter: Graag gedaan. Mijnheer Hartmeijer.

De heer Hartmeijer: Ja, dank u wel. Terugkijkend op de diverse beeldvormende vergaderingen, ik denk dat het goed is geweest om ons te laten informeren vanuit diverse gebieden. Het bezoek aan het bedrijf zelf zie ik wel als een teleurstelling. Op serieuze vragen omtrent gezondheid kwam vaak een heel technisch antwoord. Ook vonden wij eigenlijk dat het RIVM in hun presentatie een aantal gevallen van kanker in met name Sliedrecht toch wel wat rooskleuriger voorstelde dan sommige cijfers leken te zien. Ik druk me voorzichtig uit. Het riep in ieder geval wel vragen op. Het onlangs verschenen rapport van de OVV, de Veiligheidsraad, overigens zeer leesbaar, bood meer duidelijkheid. Conclusie is dat de druk van buiten door politiek, door omwonenden, door media cruciaal is om verdere schadelijke uitstoot tegen te gaan. Het zal niet vanuit de industrie komen, aldus het rapport. Wat logisch is, want het zijn commerciële bedrijven gericht op winstmaximalisatie, waar zorg voor de omgeving dus niet automatisch op de eerste plaats zal staan. Sinds 2012 is er veel verbeterd kunnen we ook lezen, maar er is wel een patroon te zien. Nieuwe soorten PFAS worden ontwikkeld, voldoen aan de dan geldende normen maar blijken achteraf toch schadelijker dan ingeschat, maar dan is het leed dus al geleden. En ook al zijn de volumes van de uitstoot inderdaad naar beneden gegaan, het blijven eeuwige chemicaliën dus met name het stapelen blijft een probleem. Druk van buiten en communicatie naar bewoners blijft dus nodig. In de brief vanuit het college wordt aangegeven dat er nauw samengewerkt zal blijven worden met andere overheden. En ik sluit me daarom ook aan bij de heer Van der Spoel en anderen die al iets over gezegd hebben wat betreft de stappen richting de EU, gelet ook op de aankondiging richting totaalverbod van PFAS. De lobby van de chemiesector is immers machtig. Dank u.

De voorzitter: Dank u wel. Dan hebben we allemaal ons eerste termijn gehad en dan ga ik naar het college voor diens reactie.

Mevrouw De Jonge: Ja, dank u wel voorzitter. En ik ben blij vast te stellen dat uw raad concludeert en daarmee ook weer stimulans geeft aan het college om door te gaan met de ingezette lijn die ik altijd maar de drietrapsraket noemt. We zitten, het verleden bekijken we via een rechtszaak om aansprakelijkheid en schadeloosstelling hopelijk te krijgen. Via de vergunningen proberen we de huidige tijd tot nul te krijgen en we willen doorpakken dat we willen voorkomen dat ze nog schadelijke stoffen gebruiken, dat is onze drietrapsraket. En nou, u gaf zelf ook al aan: we doen dat in een wetenschap dat we geen bevoegd gezag zijn en dat we alles moeten inzetten wat wij kunnen.

En daarom willen we vanuit het college ook zeker uw raad de complimenten geven voor uw inzet die de afgelopen jaar, jaren is geweest en ik hoop ook dat we elkaar daar steeds blijven vinden. Want ik denk alleen maar dat wij dit met z'n allen en samen kunnen gaan, hopelijk wel echt voor elkaar kunnen gaan krijgen, want ik geloof er echt wel in dat er een keer een moment moet gaan komen dat breed wordt ingezien dat dit echt niet de wens is en zeker gewoon ongewenst is, dat wij onze inwoners en ons milieu belasten met stoffen waarvan we weten dat ze eeuwig door blijven gaan. Dus die lobby en alle netwerken die we hebben moeten we inzetten. Ik hoor u ook duidelijk zeggen: ja, zowel op landelijk niveau als Europees niveau. Europees niveau ben ik al eens een keer achteraangegaan van hoe werkt dat, wat gebeurt er als Dordrecht zich meldt? Nou, zo simpel is het dan niet. Maar de boodschap is wel duidelijk dat we moeten kunnen, ja, ook hier kunnen samenwerken met andere gemeenten, met onze landelijke overheid en dat we dat netwerk snel moeten gaan versterken: hoe krijgen we die boodschap vanuit Dordrecht, vanuit Nederland in Europa goed op de kaart? Dus die wil ik ook zeker samen met u oppakken. Ja, een punt wat een paar keer voorbijkwam: zet ook in op het samenwerken en gesprekken. Nou, die intentie is er echt geweest, we zijn met de vier gemeentebesturen zijn we in september al gelijk weer langs geweest bij deze bedrijven om kennis te maken, om te horen, nou, u bent er ook geweest: wat bent u aan het doen, hoe zit u erin? En nou goed, dat waren gesprekken maar als je dan vervolgens in een rechtszaak pertinent ontkenning krijgt van wat er ook maar is gebeurd, dat ze tegen de vergunningen gaan procederen die ze dan ook nog helaas winnen en daar dan ook weer inderdaad in de media nogal, ja, met enige trots uitdrukking geven, dat maakt het moeilijk. Neemt niet weg, ik vind altijd waar het kan moet je blijven praten met mensen. Je moet het contact blijven houden, je moet kijken wat er wel gezamenlijk kan, maar vertrouwen moet je ook echt met elkaar opbouwen en dat zal ook de boodschap zijn als we weer met elkaar zitten want we hebben dat wel even in de ijskast gezet totdat we in september de uitspraak hebben van de rechtszitting. Ik vond het niet gepast om bestuurlijk intensieve gesprekken te houden als je nog met elkaar in een rechtszaak zit. Dus hopelijk weten we dan meer en kunnen we met hen ook over perspectieven gaan spreken want ook daar willen we hen zeker steeds op benadrukken dat zij als eerste en als enige eigenlijk verantwoordelijk zijn voor wat er is gebeurd, wat ze nu aan het doen zijn en hoe ze in de toekomst dit echt beter moeten maken. Ik hoor u ook zeggen: blijf de communicatie met inwoners op niveau houden. Nou, dat is altijd wel zoeken want we hebben wel contact op allerlei manieren met mensen op de Staart ook en dat doen we ook met de gemeente samen. Soms leeft het intenser dan de andere keer maar we zullen altijd op de hoogte blijven houden van wat we aan het doen zijn als gemeente. En ja, de contacten inderdaad met de provincie zijn geïntensiveerd, ook met de DCMR, daar heb ik al een keer gesproken over ook uw wens om tot andere manieren van monitoring en meten te komen, meer continu. Dus die blijven we ook zeker inzetten om met hen te kijken: hoe kunnen we hier nog veel meer grip op gang krijgen met elkaar? Dus in die zin ben ik blij, ja, zoals u ook zegt: we gaan gewoon door, houd ons op de hoogte uiteraard, ik neem u mee in alle stappen die er volgen. Volgende week is alweer de volgende trouwens. En laten wij inderdaad elkaar blijven voeden met wat u ook allemaal opvangt om u heen want daarmee kunnen we denk ik het beste doen voor onze inwoners en voor de toekomst van onze Dordtenaren.

De voorzitter: De heer Den Hartog.

De heer Den Hartog: Dank u voorzitter, dank ook aan de wethouder voor dit antwoord. Ik heb nog wel een vraagje want u noemde net ook terecht contact in Europa en ook het in gesprek blijven met Chemours, wellicht dan na het hoger beroep. Wat ik me afvraag, staat daar ook het komende Europese verbod op de agenda? Want in de bijeenkomst die we met de hele raad daar hadden gehad, zei die mijnheer ronduit: nee, daar geven we, daar doen we nog niks mee. Terwijl zij natuurlijk ook niet gek zijn, dat verbod, dat gaat er een keer aankomen, dan is het handiger om op te anticiperen. Gaat het gesprek daarover, sturen jullie daarop aan?

Mevrouw De Jonge: Nou, die gesprekken vinden momenteel met name vanuit de gedeputeerden vanuit de provincie plaats. Dus die voed ik wel met: heb het daar ook over. De keren dat ik met ze gesproken hebben zijn beperkt hoor, ben ik heel reëel in, maar wat ik nog wel merk is, er is natuurlijk ook ondertussen een enorme lobby vanuit de chemische industrie in Europa bezig en er is nog niet een volle overtuiging dat deze wet- en regelgeving ook op die manier ingevoerd zal gaan worden vanuit Europa. Dus dat totaalverbod, daar geloven zij minder in dan dat wij willen, vrees ik.

De voorzitter: Nog even een verdiepende vraag, want dit ...

De heer Den Hartog: Ja, eigenlijk van, ja, misschien heel simpel maar je kunt toch stemmen tellen en volgens mij is er een meerderheid gewoon van de indieners dus dan snap ik niet waarom ze denken dat het er niet gaat komen.

Mevrouw De Jonge: Ja, terechte constatering dus we zullen ze dat even uitleggen misschien hoe dat werkt, een democratie.

De voorzitter: Kunt u misschien verdergaan met de beantwoording van de vragen?

Mevrouw De Jonge: Ja, maar volgens mij was ik er eigenlijk al doorheen. Ik had nog een vraag van Partij voor de Dieren gekregen over onze eigen inkopen. Vind ik een hele lastige, die zal ik sowieso even mee terug moeten nemen want, ja kijk, in principe vinden wij dat natuurlijk heel belangrijk, maar we kennen het grote probleem van hoe komen we erachter bij alles wat we inkopen waar het in zit? En nou heeft de consument inmiddels wel een pagina waar je even kan Googelen, maar ik vrees dat we dat in de bedrijvenwereld nog niet hebben, maar ik neem hem even mee naar inkopen of ze in ieder geval kunnen aangeven op welke manier daar nu, ja, over nagedacht wordt of naar gekeken wordt.

De heer Venderbos-Lambinon: Nou, dank voor de reactie en we wachten het antwoord af.

De voorzitter: Oké mevrouw De Jonge, ik had nog wel twee vragen op mijn lijstje staan. GroenLinks stelde een vraag over de OVV-rapport. Ik weet even niet meer de exacte vragen, wilt u die even herhalen?

De heer Den Hartog: Ja, natuurlijk. OVV doet een aantal aanbevelingen zowel voor de overheden als ook voor Chemours en ik riep het college op om, nou ja, om die eigenlijk over te nemen om daarmee aan de slag te gaan. En dat was onder andere natuurlijk niet alleen maar op het procedurele van voldoe je aan de vergunningsverplichtingen, maar ook het maatschappelijke verantwoordelijkheid deel.

Mevrouw De Jonge: Ja voorzitter, ja, we hebben daar inderdaad in onze brief ook een reactie opgegeven. Kijk, het rapport stipt dit terecht aan, ik denk wel dat we mogen constateren dat de provincie, het werd ook door een van u gezegd, echt wel slagen heeft gemaakt in hoe streng ze willen zijn. Dus ik denk dat het rapport gelijk heeft als je kijkt naar het verleden, ik heb er wel vertrouwen in dat de provincie echt wel nu doet wat wij ook heel graag willen dat ze doen, namelijk gewoon streng zijn. Alleen helaas, ze krijgen geen gelijk van een andere macht in ons systeem. Ja, ook hiervoor geldt: ja, Chemours kan het rapport lezen, heeft daar ook een enorm mooie reactie op gegeven, met vol vertrouwen gaan zij natuurlijk aan de slag met dit rapport heb ik gelezen, maar ook daar zullen we ze wel aan herinneren als we weer met ze aan tafel zitten.

De heer Den Hartog: Stelt u dan vooral ook de vraag wat maatschappelijke betrokkenheid betekent voor Chemours, want dat is mij niet altijd duidelijk.

De voorzitter: Oké. En ik kreeg, ik hoorde bij CDA en VVD het verzoek of wat, hoe u er tegenaan staat als college voor permanente meetapparatuur of metingen in de rivier.

Mevrouw De Jonge: Ja voorzitter, ik dacht dat ik die beantwoord had, dit willen wij ook graag. Wij, nou ja, ook daarvoor geldt dat Chemours nu eigenlijk als eerstverantwoordelijke ook dat zelf zou moeten willen. Maar met de DCMR via de provincie wil ik daar ook echt gesprek over gaan hoe zij kijken vanaf nu naar de toekomst van monitoring en meten.

De voorzitter: Excuses, dan heb ik niet goed opgelet. Ik, even vraagje, is het voor jullie tweede termijn of verdiepende vragen? Aanvullend, ja nee, het is meer voor mijn ...

De heer De Boer: Ik heb wel een opmerking, Op Ons Eiland sluit ons geheel aan bij de twee vorige spreeksters.

De voorzitter: Qua meetapparatuur bedoelt u, ja. Mijnheer Van der Spoel.

De heer Van der Spoel: Ja, alleen als er even geen tweede termijn is voor anderen want dan wil ik nog even iets kort zeggen maar dat is vooral gericht aan de heer De Boer. Want ik riep net nadat hij zei dat, de vraag stelde aan de heer Droog of die bij Dupont had gewerkt, riep ik heel hard: flauw. Maar met terugwerkende kracht, ik heb wat onderzoek gedaan, terechte opmerking.

De voorzitter: Oké, dan kijk ik even iedereen aan of dat ... De heer Van Pelt.

De heer Van Pelt: Wat bedoelt mijnheer Van der Spoel hier nou eigenlijk mee? Moeten we misschien maar concreet worden.

De heer Van der Spoel: Nou, hij vroeg aan de heer Droog of de heer Droog daar had gewerkt, naar aanleiding van zijn pleidooi en dat vond ik heel erg flauw maar toen wist ik nog niet dat die Droog daar 27,5 jaar had gewerkt, tot twee maanden geleden. Dus ik vond het eigenlijk een hele terechte opmerking.

De voorzitter: Nou gaan we even in het persoonlijke dus ik hou even op. Dat is niet de bedoeling. Dus dat wordt niet, want we doen het altijd op de bal spelen en niet op de man was onze afspraak binnen de raad en dat hou ik even zo. Ik, tenzij er ergens een excuses of een vriendschappelijk gebaar is, anders stop ik ermee.

De heer De Boer: Nee, absoluut een vriendelijk gebaar. Kijk want in die zin moeten we het niet persoonlijk maken, alleen wat ik wel belangrijk vind is als je zelf zeg maar even werkzaam bent in bepaald onderwerp dan moet je denk ik daar zelf niet gaan zitten. Maar dat is even mijn persoonlijke mening.

De voorzitter: Dat vind ik geen vriendelijk gebaar. De heer Droog vertegenwoordigt hier de stem van ChristenUnie/SGP dus en niet van zichzelf, dus dat vind ik niet een vriendelijke ... Ik stop hiermee. Zijn er nog mensen die behoefte hebben aan een tweede termijn? Volgens mij is alles best wel duidelijk. Als ik het even ga samenvatten hoorde ik dat wij, dat een oproep tot een EU-lobby is, meerdere partijen, redelijk breed gedragen. Wethouder zei: dat is redelijk moeilijk maar misschien kan ik dat via, dat was even mijn interpretatie, corrigeer me als ik het goed heb, via de regering doen. Dat is een wens die ik hoorde qua politieke vraag. Schoon produceren hoorde ik ook in grote meerderheid. Permanente meetapparatuur of metingen kijken of dat die mogelijk zijn heeft de wethouder op geantwoord. Oproep aan alle fracties met een landelijke partij om hun landelijke connecties in te zetten om daar de lobby te doen en ik hoorde het verzoek om terugkoppeling als in september het juridisch uitspraak is om dan in oktober nog een keer terug te komen. Ik hoorde meerdere partijen om communicatie met Chemours praten en dan vooral ook constructief. Die, ja, ik hoorde hem toch en ik hou hem positief, toch? En dat is volgens mij het belangrijkste wat wij in ons oordeel hebben gevormd. En ik kijk even rond, is het handig, houden we het hierbij of zeggen wij in oktober doen wij deze uitspraken van ons oordeel nog even langslopen, dan is de terugkoppeling van de juridische procedure geweest en doen we dan weer even pas op de plaats: hoe gaan wij hiermee verder als raad.

Mevrouw Lammens-Oostdijk: Voorzitter, dat lijkt me een heel goed plan.

De voorzitter: Is daar behoefte aan om in oktober nog even te kijken naar de juridische terugkoppeling en onze intenties om onze landelijke partijen in te zetten, hoe gaat het met de EU-lobby? Hoe gaat het met de communicatie? Nou, daar weten we eigenlijk dat dat even stopgezet is. We weten misschien even wat meer over metingen of dat daar wat over is. En nou, schoon produceren blijft bovenaan staan. Kan ik dit als conclusie opschrijven? Zijn daar nog aanvullingen? Ik zie mijnheer Van der Spoel heel indringend kijken. Bent u aan het denken of wilt u iets ...

De heer Van der Spoel: Ja, dat is mijn denk blik. Ja, oktober is vrij rap toch, het is al na zomervakantie tussen.

De voorzitter: Ja, mag ook later.

De heer Katif: In september is een uitspraak, dan kun je gewoon zeggen daarna ... Dan hou je gewoon een beetje de boel in de gaten, zou ik zeggen, als raad.

De voorzitter: Nou, ik kijk ook heel even de ambtelijke ondersteuning aan, wat of de wethouder. Wat zouden jullie adviseren?

Mevrouw De Jonge: Nou sterker, we hebben volgende week met u een commissie gepland en dan kunnen we misschien verder met elkaar spreken over een en ander.

De voorzitter: Dat klopt, volgende week staat er weer een nieuwe ronde. Laten we dit zo afspreken? Nou, dat is mooi. Dan ga ik hierbij deze vergadering conclu... De griffie wil even.

Mevrouw Vermeulen: Misschien, dan kunnen we gelijk inplannen uurtje op de agenda misschien.

De voorzitter: In oktober een uurtje. Oké. Mevrouw Van Vugt wil nog wat toevoegen.

Mevrouw Van Vugt-Roose: Ja, dank u wel voorzitter. Het gaat me even niet meer om de inhoud maar ik wil even uitspreken dat ik het fijn vond dat u ingreep op het moment dat het hier niet meer op de bal werd gespeeld, maar op de persoon. Dank u wel.

De voorzitter: Oké, dan verklaar ik nu deze commissie voor gesloten. Complimenten voor ...

Aldus vastgesteld in de raadsvergadering van 2023.

De griffier,

De voorzitter,

A.E.T. Wepster

A.W. Kolff